

Republika e Kosovës
Republika Kosova-RepublicofKosovo
Qeveria - Vlada - Government

**Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës/ Ministerstvo za Kosovske
Bezbednosne Snage/Ministry for the Kosovo Security Force**

**KONCEPT DOKUMENT
PËR STATUSIN E FORCAVE TË HUAJA TË
ARMATOSURA NË TERRITORIN E REPUBLIKËS SË
KOSOVËS**

2018

KAPITULLI 1. HYRJE

Duke marrë për bazë misionin aktual kushtetues dhe ligjor të Forcës së Sigurisë së Kosovës si dhe procesin e zhvillimit dhe transformimit të saj në Forcë të Armatosur, synimet për zhvillim dhe integrim në strukturat ndërkombëtare të sigurisë si dhe duke qenë se rritja e interesimit për bashkëpunim me vendet mike është në progres, Republika e Kosovës, e në veçanti FSK-ja, në kuadër të bashkëpunimit në fushën e mbrojtjes dhe sigurisë me shtetet dhe organizata ndërkombëtare, do të planifikojë, organozojë stërvitje dhe ushtrime të përbashkëta në territorin e Kosovës së bashku me Forcat e armatosura mike duke mos perjashtuar edhe operacionet. Varësisht nga niveli dhe organizimi i ushtrimeve dhe stërvitjeve apo operacioneve, në territorin e vendit tonë do të mundësohet hyrja me personel, armatim dhe pajisje të forcave të shteteve të huaja, në kuadër të aktiviteteve të përbashkëta.

Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës, mbi bazën e marrëveshjeve dypalëshe dhe Ligjit Nr. 04/L-177 për Dërgimin e FSK-së Jashtë Vendit, ka marrë pjesë në disa misione humanitare dhe shumë stërvitjeve dhe ushtrimeve të përbashkëta jashtë vendit me shtetet partnere.

Për të ardhmen MFSK/FSK-ja ka planifikuar që në ushtrimet e vazhdueshme vjetore brenda vendit, të stohen forcat e armatosura të shteteve partnere, me qëllim të stërvitjeve dhe ushtrimeve të përbashkta, përmes mbajtjen dhe ngritjen e vazhdueshme të gatishmërisë operacionale si dhe zhvillimit të kapaciteteve përmisionin e ardhshëm.

Çështja e dërgimit të pjesëtarëve të FSK-së në operacione, stërvitje dhe ushtrime jashtë vendit është e rregulluar me ligj të veçantë, kurse me këtë koncept dokument do të trajtohet mënyra e rregullimit të statusit, procedurat e hyrje daljes, qëndrimit të përkohshëm dhe kalimit tranzit të forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikës e Kosovës.

Në vazhdën e zhvillimit dhe transformimit të FSK-së përmes ardhmen, synim i përgjithshëm është edhe anëtarësimi i Republikës së Kosovës në programin e PfP-së,(Partneriteti përmes paqe) i cili konsiston në dy aspekte: në atë politik dhe ushtarak.

Në aspektin politik, nëpërmjet PfP-s Kosova synon të fillojë një kapitull të ri bashkëpunimi dhe partneriteti me NATO-n, e që përbën një hapë para për integrim të plotë në strukturën euroatlantike.

Në aspektin ushtarak, Kosova synon të jetë pjesëmarrëse në stërvitjet e përbashkëta ushtarake me anëtarët e NATO-s dhe anëtarët e PfP-s. Po ashtu, synon të zgjeroj mundësinë e dërgimit të pjesëtarëve të saj në qendra shkollore akademike e trajnuese, ushtrime të përbashkëta fushore e operacione reale humanitare e paqeruajtëse me vendet partnere.

Ky dokument do të jetë në funksion të përbushjes së objektivave strategjike shtetërore të fushës së bashkëpunimit dhe integrimit rajonal dhe euroatlantik të përcaktuara në dokumentet kryesore strategjike.

1.1. Dokumentet qeveritare që ndërlidhen me përgatitjen e këtij koncept dokumenti

Rëndësia e hartimit të këtij dokumenti ndërlidhet në mënyrë direkte me Programin e Qeverisë së Republikës së Kosovës 2017-2021 dhe **Analizën e Rishikimit Strategjik të Sektorit të Sigurisë (RSSS -2014)**.

Në Programin e Qeverisë së Republikës së Kosovës 2017-2021, në kuadër të listës së objektivave të MFSK-së është paraparë:

- 1. Fuzizimi i kapaciteteve dhe aftësive operacionale të FSK-së për realizimin e operacioneve të reagimit ndaj krizave, mbrojtjes civile dhe për mbështetjen e autoriteteve civile në menaxhimin e krizave;*
- 2. Ngritja e kapaciteteve dhe aftësive profesionale për dërgim jashtë vendit për pjesëmarrje në operacionet humanitare ndërkombëtare;*
- 3. Vijimi i profesionalizmit të personelit, modernizimit të pajisjeve dhe materialeve, mbështetjes logistike dhe përmirësimit të infrastrukturës;*
- 4. Vazhdimi i procesit parapërgatitor planifikues për transformimin e MFSK/FSK-së në Ministrinë e Mbrotjtës /FAK;*
- 5. Procesi i transformimit të MFSK/FSK-së në MM/FAK dhe ngritja e njësive të reja të FAK-ut sipas rekondimeve të RSSS-së (pas vendimit për transformim);*
- 6. Thellimi i mëtejshmëri bashkëpunimit ndërkombëtar në fushën e sigurisë dhe mbrojtjes me synim për anëtarësimin në iniciativat rajonale, PfP dhe integrimin në NATO.*

Përbushja e këtyre objektivave, ndërlidhet direkt edhe me realizimin e strukturave dhe ushtrimeve shumëpërlesh me ushtarake me pjesëmarrjen e forcave të huaja ushtarake në territorin e Kosovës.

Bazuar në **Analizën e Rishikimit Strategjik të Sektorit të Sigurisë (2014)**, ndërekundime kryesore është transformimi i FSK-së në FAK, e që nënkuption ndryshimin e struktura, rritjen e numrit, e mbi të gjitha ndryshimin e misionit nga misioni i tanishëm në forcë me misionin për mbrojtjen e territorit.. Në mënyrë që FSK të vazhdojë ngritjen profesionale në kuadër të misionit të tanishëm por në drejtim të përgatitjes për implemenimin e rekondimeve të analizës së lartëcekur të deri në momentin e vendimit politikë për transformim, është kritike zgjerimi i bashkëpunimit me NATO-n, si dhe në rrafshin dyshim me partnerët euroatlantikë.

Andaj, bazuar në synimet përkatëse shtetërore, qëllim në vete është edhe rregullimi i statusit të forcave të huaja që marrin pjesë në vendin tonë në kuadër të bashkëpunimit në fushën e mbrojtjes dhe sigurisë.

KAPITULLI 2- PËRSHKRIMI DHE DEFINIMI I ÇËSHTJES/PROBLEMIT KRYESOR

2.1. Politika aktuale:

Kosova nuk është pjesë e NATO-s apo PfPs, respektivisht nënshkruese e NATO SOFA (dokument ky që rregullon statusin e forcave të armatosura të të gjitha vendeve anëtare të NATO-s) si dhe në mungesë të marrëveshjeve SOFA me shtetet vetë e veç që trajtojnë dhe rregullojnë statusin, procedurat e hyrje daljes, qëndrimit të përkohshëm dhe kalimit transit të forcave të huaja të armatosura në territorin e shteteve respektive. Andaj, Sektori i Sigurisë në Kosovë ballafaqohet me pengesa në pjesëmarjen e trupave të huaja të armatosura në vendin tonë, me qëllim të realizimit të stërvitjeve dhe ushtrimeve ushtarake nga të cilat do të përfitonte Forca e Sigurisë së Kosovës. Përjashtohen nga kjo situatë personeli i KFOR-it/UNMIK-ut të cilet qëndrojnë në Kosovë në bazë të Rezolutës 1244 të Kombeve të Bashkuara.

Duke qenë se Kosova është e orientuar dhe përkushtuar të jetë pjesë e mekanizmave euroatlantikë, përveç vendimeve politike duhet edhe përafrim material, administrativ dhe operacional i Forcës së Sigurisë së Kosovës me NATO-n. Ky përafrim dhe përshtatje është një proces i gjatë dhe i kushtueshëm. Zhvillimi i aktiviteteve të përbashkëta në fushen e mbrojtjes dhe sigurisë me partnerët tanë strategjikë është rruga që e përaftron FSK-në me partnerët në NATO. Këto aktivitete përfshijnë, ushtrimet e ndryshme (fushore, ushtrimet në tavolinë, ushtrime të situatave), seminare, punëtori, shkëmbim përvojash, trajnime, kurse etj. Këto aktivitete organizohen nën ombrellën e shteteve partnere dhe në territorë të vendeve të ndryshme. Pra, edhe FSK-ja për të qenë në partnerite me anëtarët tjerrë të NATO-s, përveç që merr pjesë në aktivitetet e organizuara jashtë Kosovës, duhet të organizojë edhe aktivitete brenda Kosovës.

Deri më tani Republika e Kosovës ka arritur të nënshkruaj dhe të ratifikoj vetëm Marrëveshjen SOFA me Shqipërinë (Ligji nr. 04/L-248 për ratifikimin e marrëveshjes për statusin e anëtarëve të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë dhë Forcës së Sigurisë së Republikës së Kosovës gjatë qëndrimit të tyre të përkohshëm në territorin e shteteve respektive, (shkurt 2014), si dhe Ligjin Nr. 04/L-122 për ratifikimin e këmbimit të notave diplomatike për statusin e forcave të huaja mes Republikës së Kosovës dhe Shteteve të Bashkuara të Amerikës (shkurt 2012).

2.2. Problematika

Kosova nuk është nënshkruese e NATO SOFA-s dhe nuk ka marrëveshje dypalëshe mbi statusin e forcave të huaj të armatosura me shumicën e shteteve anëtare të NATO-s (përveç me SHBA-të dhe Shqipërinë), dhe kjo paraqet pengesë për pjesëmarjen e forcave të armatosura të partnerëve tanë në aktivitetet që i organizon FSK-ja apo ndonjë institucion tjeter i Kosovës në territorin e vendit tonë.

Për këtë arsyet shtrohet nevoja e rregullimit të statusit të forcave të huaja te armatosura në Kosovë deri sa Kosova të bëhet nënshkruese e NATO SOFA-s.

Marrë për bazë statusin e Kosovës, në veçanti statusin e Forcës së Sigurisë së Kosovës, kjo politikë synon trajtimin dhe rregullimin normativ të kësaj problematike deri në anëtarësimin e Kosovës në PfP dhe NATO.

2.3. Legjislacioni që ndërlidhet me problematikën:

Aktualisht korniza ligjore egzistuese, e cila trajton jo vetëm organizimin, funksionimin dhe kompetencat e Forcës së Sigurisë së Kosovës në kuadër të misionit aktual kushtetues e ligjor, por edhe cështjet që ndërlidhen me problematikën e trajtuar nga ky koncept dokument, respektivisht statusit si dhe procedurave të hyrjes, qëndrimit apo kalimit tranzit të forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikë së Kosovës, i rendisim si në vijim:

- Ligji Nr. 03/L-046 për Forcën e Sigurisë së Kosovës;
- Ligji Nr. 04/L-177 për Dërgimin e FSK-së jashtë vendit;
- Ligji Nr. 04/L-072 për Kontrollin dhe Mbikëqyrjen e Kufirit Shtetëror;
- Kodi Nr. 03/L-109 Doganor dhe i Akcizave në Kosovë;
- Ligji Nr. 04/L-076 për Policinë.

Gjatë implementimit të legjislacionit të lartpërmendur, janë identifikuar një numër çështjesh të cilat nuk e përcaktojnë në mënyrë të qartë statusin si dhe procedurat e hyrjes, qëndrimit të përkohshem apo kalimit tranzit të forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikë së Kosovës.

2.3.1. Ligji Nr. 03/L-046 për Forcën e Sigurisë së Kosovës, në nenin 12 ka përcaktuar se “*Të gjithë pjesëtarët e Forcës së Sigurisë së Kosovës u nënshtrohen ligjeve të aplikueshme në Kosovë. Gjatë shërbimit jashtë kufijve territorial të Republikës së Kosovës, pjesëtarët e Forcës së Sigurisë së Kosovës u nënshtrohen ligjeve të Republikës së Kosovës dhe të vendit nikoqir, përvèç nëse është vendosur ndryshe me Marrëveshjen e Statusit të Forcës*”.

2.3.2 Me Ligjin Nr.04/L-177 për dërgimin e Forcës së Sigurisë së Kosovës Jashtë Vendit, në nenin 6 është përcaktuar se “*dërgim jashtë vendit i FSK - së konsiderohet dërgimi i pjesëtarëve ose kontingjentit të FSK-së në:*

- Operacionet në mbështetje të pages;
- Operacionet humanitare, dhe
- Stërvitje dhe ushtrime

Ndërkaq, në nenin 4 të këtij ligji, që i referohet juridiksonit, është përcaktuar se “*Gjatë shërbimit jashtë kufijve territorial të Republikës së Kosovës, pjesëtarët e FSK-së u nënshtrohen ligjeve të Republikës së Kosovës dhe të vendit pritës, përvèç nëse është vendosur ndryshe me Marrëveshjen e Statusit të Forcave*”.

Me dispozitat e legjislacionit të lartcekur nuk është përcaktuar dhe rregulluar statusi, juridikioni si dhe procedurat e hyrjes, qëndrimit apo kalimit tranzit të forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikë së Kosovës.

2.3.3. Ligji nr. 04/L-072 për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror : I vetmi ligj që i referohet pjesërisht problematikës e cila trajtohet me këtë koncept dokument është Ligji nr. 04/L-072 për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror.

Ky ligj, në nenin 18 par 1 dhe 2 të tij, që i referohet hyrjes e pjesëtareve të organeve të huaja të sigurisë në Republikën e Kosovës, përcakton se “*1. Në Republikën e Kosovës mund të hyjnë pjesëtare të organeve të huaja të sigurisë me uniformë, me armë zjarri, pajisje dhe me automjet që është shënuar me shenja të tyre në pajtim me marrëveshje ndërkombëtare. 2. Rastet nga paragrafi 1. i këtij neni nuk kanë të bëjnë me hyrjen, qëndrimin ose kalimin e forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikës së Kosovës për aktivitete ushtruese, trajnim dhe pjesëmarrje në operacione paqeruajtëse dhe humanitare në pajtim me legjislacionin në fuqi.*”.

2.3.4. Me Kodin Nr. 03/L-109 Doganor dhe të akcizave në Kosovë, në nenin 2 përcaktuar se “*Ky Kod bën rregullimin e elementeve bazë të sistemit për mbrojtjen doganore të ekonomisë së Republikës se Kosovës dhe të drejtat e obligimet e të gjithë pjesëmarrësve, në zbatimin e legjislacionit doganor*”. Ky Kod poashtu përcakton se disa ketogori te mallrave si dhe organizata dhe subjekte lirohen apo nuk paguajnë obligimet e importit. Neni 134 i Aneksit A te Kodit Doganor dhe të akcizave përcakton se “autoritetet doganore duhet të lejojnë lirimet e parapara me ligjet tjera në fuqi në Kosovë”. Sipas Aneksit C të Kodit Doganor dhe të Akcizave përmes së cilave është paraparë: lirim nga taksa e akcizave për Kontraktorët e UNMIK-ut, agjencitë e specializuara të Kombeve të Bashkuara dhe të KFOR-it të cilët importojnë mallra që do të përdoren nga ata kontraktorë vetëm përkitazi me përbushjen e kontratave për UNMIK-un, agjencitë e specializuara të Kombeve të Bashkuara dhe për KFOR-in

Nga kjo del që me dispozitat e legjislacionit të lartcekur nuk është përcaktuar dhe rregulluar lirimi nga obligimet e importit përfundimtare e forcave e huaja të armatosura dhe mallrat e për nevojat e tyre që hyjnë në territorin e Republikë së Kosovës.

2.3.5. Ligji Nr. 04/L-076 për Policinë: Ky ligj, në nenin 9 paragrafet 9.1 dhe 9.2 të tij, vendos bazat e bashkpunimit ndërkombëtarë të Policisë së Kosovës, dhe përcakton se “*9.1 Policia bashkëpunon me organizatat poliore ndërkombëtare dhe me institucionet e tjera të huaja, në bazë të ligjit në fuqi ose sipas marrëveshjes ndërkombëtare. 9.2 Policia mund të dërgojë zyrtarë poliore në shërbim të përkohshëm në një organizatë tjeter poliore ndërkombëtare me qëllim të kryerjes së detyrave poliore jashtë vendit, në përpunje me ligjin në fuqi ose në bazë të marrëveshjes ndërkombëtare*”.

Nga kjo del që, Policia e Kosovës mund të bashkëpunoj edhe me “*organizatat poliore ndërkombëtare dhe me institucionet e tjera të huaja*” e që mund të jenë element të forcave të hauaja të armatosura, por ky ligj nuk e rregullon statusin e zyrtarëve të këtyre organizatave në territorin e Kosovës.

Mbulueshmëria normative e statusit dhe juridiksonit të forcave të huaja të armatosuar në territorin e Republikës së Kosovës, përveç nëse me Marrëveshje ndërkombetare SOFA, nuk është e trajtuar dhe rregulluar me ndonjë akt të veçantë normativ.

2.4. Përvoja në shtetet tjera

Të gjitha vendet anëtare të NATOs janë nënshkruese dhe në mënyrë direkte zbatojnë Marrëveshjen NATO SOFA, e nënshkruar nga anëtarët e Traktatit të Atlantikut të Veriut (North Atlantic Treaty Organization), me të cilën është rregulluar statusi i forcave në territorin e palës tjetër anëtar të NATO-s.

Po ashtu, përveç Marrëveshjes NATO SOFA (të anëtarëve të NATO-s), egziston edhe PfP SOFA (The Partnership for Peace Status of Forces Agreement (PfP SOFA), e cila është një marrëveshje shumëpalëshe ndërmjet shteteve anëtare të NATO-s dhe vendeve pjesëmarrëse në programin PfP. Edhe ky dokument merret me statusin e forcave të huaja, përderisa janë prezant në territorin e një shteti tjetër.

Përderisa Kosova nuk është anëtarë në NATO dhe as në Partenritet për Paqe (PfP), këto marrëveshje nuk janë të aplikueshme për vendin tonë.

Tabela 1. Baza ligjore që rrregullon statusin e forcave të huaja nga përvojat e shteteve tjera.

Shtetet	Baza ligjore	Shteteve të cilave u dedikohen	Çështjet që rrregullojnë	Shënim	Burimi i informacionit
1 Britania e Madhe	1. SOFA; 2. PFP SOFA; 3. Visiting Forces Act 1952; 4. Armed Forces Act 1996.	1. Shteteve anëtare të NATO-s. 2. Mbulen forcat e shteteve që nuk janë anëtare të NATO-s, por kanë pranuar të marrin pjesë në planin e NATO-s për PFP. 3. Kanada, Australia, Zelandia e Re, Afrika Jugore, India, Pakistani, Ceyloni, Ghana, Malajzia, Republika e Çipros, Nigeria, Sierra Leone, Tanganyika Jamaika, Trinidad dhe Tobago, Uganda, Kenia, Zanzibar, Malawi, Zambia, Malta, Gambia, Guyana, Botswana, Lesotho, Singapore, Barbados, Mauritius, Swaziland, Tonga, Fiji, Bahamas, Bangladesh, Ishuit Solomon, Tuvalu, Dominika, St. Lucia, Kiribati, St. Vincent dhe Grenadines, Papa New Guinea, Samoa Perëndimore dhe Nauru, Zimbabve, New Hebrides, Belize, Antigua dhe Barbuda, Saint Christopher dhe Nevis, Brunei ose Maldives, Namibia, Kameruni dhe Mozambia. 4. Vjen përvendet e treta (as anëtare të NATO-s, as anëtare të PFP-së). Listën e shtetev mund ta gjeni në rubrikën e "shënimve".	1.Rregullon statusin e forcave të armatosura të të gjitha vendeve anëtare të NATO-s. 2. Palët nënshkruese të PFP SOFA identifikojnë saktësisht se çfarë do të jetë statusi dhe privilegjet e forcave të tyre, lehtësirat dhe imunititet që do të zbatohen ndaj tyre, kur ata janë të pranishëm në territorin e një shteti tjeter. 3. Visiting Forces Act 1952 përfshinë NATO SOFA-n në ligjin e Mbretërisë së Bashkuar. Së bashku, ato ofrojnë kornizë gjithëpërfshirëse për stacionimin e forcave të huaja në Mbretërinë e Bashkuar. Dispozitat e këtij ligji u zgjeruan në selinë ushtarakë të NATO-s në Mbretërinë e Bashkuar nga Zyra e Shhabit Ndërkombëtar dhe Organizata e Mbrotfjes në vitin 1964. 4. Armed Forces Act 1996 është zgjatje e Visiting Forces Act 1952 përvendet e treta, të cilat mund të përcaktohen si vende për të cilat zbatohet Akti/Ligi.	N/A	https://www.nato.int/cps/en/natolive/official_texts_17265.htm http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Geo6and1Eliz2/15-16/67/contents http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1996/46/section/33

	Visiting Forces Act 2004	Ky ligj zbatohet ndaj çdo force të huaj vizituese në Zelandën e Re, përbërësit civil dhe varësít e tyre.	Ky ligj hyri në fuqi më 1 Korrik 2004 dhe shfuqizon Visiting Forces Act të vitit 1939. Ky ligj rregullon çështjet që kanë të bëjnë me juridiksioninarrestin; procedurat përpëra tribunali të shërbimit të forcës vizituese; burgimini; procedurat ligjore para gjykatave të Zelandës së Re; aplikimi i ligjeve që aplikohen nga Forcat e Armatosura të Zelandës së re, nga forcat vizituese; aplikimine "New Zealand Bill of Rights Act 1990", i cili përcakton të drejtat dhe lirietë themelore të cilidto që i nënshtronhet ligjt të Zelandës së Re; vdekjen e anëtarëve të forcate vizituese; dhe ankesat.	Ky ligj administrohet nga Forcat e Mbrotjes së Zelandës së Re. Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, amandamentuar edhe ligjet tjera si në vijim: 1. Armed Forces Discipline Act 1971 2. Arms Act 1983. 3. Births, Deaths and Marriages Registration Act 1995. 4. Coroners Act 1988. 5. Crown Proceedings Act 1950. 6. Defence Act 1990. 7. Extradition Act 1999. 8. Immigration Act 1987.	http://www.legislation.govt.nz/act/public/2004/0059/latest/whole.html
2	Zelandë Re				
3	Australia	Defence (Visiting Forces) Act 1963 Defence (Visiting Forces) Regulations 1963 Defence (Visiting Forces) Regulations (Amendment) 1994 No. 407	Vendet brenda Kombave të Komunitetit: Bangladeshi, Brunei Darussalam, Kanada, India, Kenia, Malajzia, Mozambiku, Zelandë e Re, Pakistani, Papua New Guine, Singapori, Afrika Jugore, Sri Lanka, Tonga, Mbretëria e Bashkuar, Zimbabve.	Ky ligj rregullon statusin ligjor të disa forcave të huaja ushtarake në Australi. Ligji lejon autoritetet ushtarake të forcave të huaja (vizitorë) që të zbatojnë ligjin e tyre ushtarak për personelin e tyre derisa janë në Australi dhe parashikon një pezullim përkatës juridikacionit Australian mbì personelin e tillë në rrëthana të caktuara.	https://www.legislation.on.gov.au/Details/C2004C00463 https://www.legislation.on.gov.au/Details/F2015C00297 http://classic.austlii.edu.au/legis/cth/nun_reg_es/dfr1994n407433.htm

Hungaria, Indonezia, Iraku, Irlanda, Italia, Japoni, Jordania, Nepal, Holanda, Norvegjia, Polonia, Portugalia, Katar, Republika e Koresë, Filipinet, Spanja, Suedia, Tailanda, Turkia, Emiratet e Bashkuara Arabe, Shtetet e Bashkuara të Amerikas dhe Uruguai.	Liqji, i aplikuar në vendet e huaja nëpërmjet Rregulloreve të Mbrotijes (Forcave Vizitore), është mekanizëm i mundshëm për zbatimin vendas të Marriëveshjeve të Statusit të Forcave (SOFA) ndërmjet Australisë dhe vendeve të ndryshme.	marrëveshje të përbashkët midis Ishujve Solomon, Australisë, Zelandës së Re, Fiji, Papua New Guinea, Samoa dhe Tonga lidhur me operacionet dhe statusin e policisë dhe forcave të armatosura dhe personelit tjeër të vendosur në Ishujt Solomon.	http://www.defence.gov.au/legal/digalinks.asp

	Liqji nr.9363, dit. 24.03.2005 "Për mënyrën dhe procedurat e vendosjes dhe kalimit të forcave ushtarakë të huaja në territorin e Republikës Shqipërisë.	Ky liqji zbatohet ndaj të gjitha forcave ushtarakë të huaja në territorin e Republikës së Shqipërisë. Shqiptare jashtë vendit. ushtarakë të huaja në territorin e Republikës së Shqipërisë, si dërgimin e forcave ushtarakë shqiptare jashtë vendit".	Dhënia e lejes së tranzitimit për forcat ushtarakë të vendeve të NATO-s dhe anëtare të PFP SOFA bëhet me urdhërit të Ministrit të Mbrojtjes, ndërsa për shitet që nuk janë anëtare të NATO-s apo vende anëtare të PFP SOFA, dhënia e lejes së transit imit bëhet me vendim të Këshillit të Ministrave.	http://www.mod.gov.al/images/akteligiore/misione/8.pdf
4	Shqipëria	Liqji nr.175/2013 për një ndryshim në ligjin nr. 9363, dt. 24.03.2005.	Liqji nr.10218, dt.04.02.2010 për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 9363, dt. 24.03.2005.	VKM nr.357, datë 13.06.2007,

	për "Procedurat e lëshimit të lejeve (diplomatic clearance) për hyrjen, uljen e kalimin e njëcve lundruese ushtarakë, të mjeteve fluturuese ushtarakë dhe mjeteve të transportit, dhe/ose të blinduara ushtarakë të huaja, në hapësirën ajrore, detare dhe territoriale të Republikës së Shqipërisë.

KAPITULLI 3- SYNIMET DHE OBJEKTIVAT

Synimi

- Rregullimi i veçantë i statusit, procedurave të hyrje dajles, qëndrimit të përkohshëm dhe kalimit tranzit të forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikës e Kosovës.

Objektivat

- Thellimi i bashkëpunimit dhe angazhimi në mekanizmat dhe strukturat racionale të mbrojtjes dhc sigurisë;
- Ndërveprueshmëria me partnerë rionalë dhe ndërkombëtarë në fushën e mbrojtjes dhe sigurisë;
- Mbajtja dhe ngritja e vazhdueshme e gatishmërisë operacionale si dhe zhvillimit të kapaciteteve operacionale në sektorin e sigurisë.

Duke qenë se rritia e interesimit për bashkëpunim me vendet partnere është në progres, FSK-ja në vazdimësi do të fitojë forcat e huaja ushtarake në stërvitje dhe ushtrime të përbashkëta në territorin e Kosovës. Forcat e armatosura partnere që parashihet të marrin pjesë në këto ushtrime, varësisht nga organizimi i ushtrimit, do të hyjnë në territorin tonë me armatim dhe pajisje, si dhe do të zhvillojnë ushtrime simuluese.

Çdo fushëbeteje e simluar gjatë ushtrimeve do të jetë shumë reale, me çka edhe mund të ndodhin incidente apo aksidente eventuale nga pjesëmarësit në stërvitje dhe ushtrim, edhe përkundër masave siguruase të hapësirës ku mbahet stervitja dhe ushtrimi. Përshtatshmërisht, kjo politikë i përgjigjet të gjitha aktivitetet e tjera të institucioneve të Kosovës, mbi bazën e bashkëpunimit ndërkombëtar në fushen e mbrojtjes dhe sigurisë.

KAPITULLI 4 - OPSIONET

Opsioni 1: Opsioni status quo - asnjë ndryshim

Njëra prej alternativave është *status quo*-ja, apo që të mos ndërmerrret asnjë veprim. Kjo alternativë konsiderojmë se është e papërshtatshme për shumë arsyë që ndërlidhen me mos mbulueshmërinë normative të kësaj problematike, e cila gjë ndikon në krijimin e veshtirimeve ne realizimin e operacioneve, stërvitjeve dhe ushtrimeve me shtete partnere në territorin e Republikës së Kosovës. Kjo do te ngadalsoj ngritjen profesionale te FSK-se dhe mund te ndikoj edhe ne lenjen anash te FSK-se ne aktivitete shumekombshe që zhvillohen ne rajon dhe me gjere.

Opsioni 2: Ndryshimi i politikës egzistuese - Hartimi i një ligji të ri

Gjendja ekzistuese mund të ndryshohet me miratimin e një Ligji të veçantë për statusin e forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikës së Kosovës, që do të rregullonte statusin juridik dhe procedurat e hyrjes, daljes, qëndrimit të përkohshëm apo kalimit tranzit në territorin e Republikës së Kosovës. Mbi bazën e këtij ligji, përvëç rregullimit normativ të çështjeve të lart përmendura, do të mundësohej dhe lehtësohej edhe organizimi dhe realizimi i operacioneve, stervitjeve dhc ushtrimeve me forcat e armatosura të shtetevë.

partnere, e cila do tē ndikonte pérveq nē rritjen e nivelit tē bashkëpunimit edhe nē ngritjen dhe ruajtjen e operacionilitetit tē forcës.

Procesi i hartimit tē ligjit tē ri do tē bazohet dhe do tē ketë pikë orientimi marrëveshjen NATO SOFA, si dhe do tē merr parasysh zhvillimin e politikave nē nivel tē BE-së, bazuar nē *Komunikata e Përbashkët e Parlamentit dhe Këshillit Evropian mbi Planin e Veprimit pér Mobilitetin Ushtarak*¹.

2.1. Qëllimi: ndryshimi i politikës egzistuese me një ligj tē vecantë kornizë, që do tē rregullonte statusin e forcave tē huaja tē armatosura, personelit civil shoqëruar i këtyre forcave dhe vartësit e tyre, tē cilat stohen nē Republikën e Kosovës, brenda kornizës së bashkëpunimit ndërkombëtar, si dhe hyrjen dhe mënyrën e kalimit transit tē tyre përgjatë territorit tē Republikës së Kosovës.

Pérveq tjerash, ky ligj do tē rregullonte: procedurat e hyrjes , qëndrimit tē përkohshëm, dhe daljen nga territori; armatimin, sigurinë publike dhe rendin kushtetues, juridikcionin, kontrollin doganor, përjashtimet nga taksat dhe detyrimet doganore; mbrojtjen e mjedisit, shëndetin publik; dëmet e shkaktuara eventuale, etj.

2.2. Fushëveprimi: Ky ligj do tē zbatohet pér tē gjitha forcat e huaja tē armatosura, personelin civil shoqëruar i këtyre forcave dhe vartësit e tyre tē cilet hyjnë nē Republikën e Kosovës, përjashtimisht pjesëtarëve tē KFOR-it/UNMIK-ut.

2.3. Hyrja dhe Dalja nga territori : Pjesëtarët e Forcave tē huaja tē armatosura/Shtetit Dërgues/, nē rast hyrje dhe dalje nga territori i Republikës së Kosovës duhet tē jenë tē pajisur me dokumente përkatëse si: Ptesa nga institucioni perkates i Kosoves, Dokument Personal Identifikues ose Kartelë Ushtarake Identifikuese dhe Urdhrin pér lëvizje kolektive ose individuale, i lëshuar nga institucioni përkatës i shtetit dërgues. Komponentëve Civil dhe personave vartës do t'i kërkohet tē kenë Pasaportë osc kartelë identiteti. Republika e Kosovës do tē pranoj këto dokumente si dokumente tē rregullta pér hyrje tē pjesëtarëve tē Forcave tē huaja tē armatosura/Shtetit Dërgues, komponentit civil dhe personave vartës, pa ndonjë kërkesë shtesë. Pjesëtarët e Forcave tē huaja tē armatosura /Shtetit Dërgues, kur kalojnë kufirin pér hyrje ose dalje nga territori i Republikës së Kosovës, duhet tē respektojnë obligimet lidhur me rregullat e kontrollit tē kufirit.

2.4. Procedurat e qëndrimit tē përkohshëm: Procedurat pér qëndrim tē përkohshëm tē forcave tē huaja tē armatosura nē territorin e Kosovës, komponentëve civil dhe personave varës do t'i nënshktohen legjislacionit tē Kosovës. Qëndrimi i përkohshëm nē territorin e Kosovës, ka pér qëllim stërvitjet dhe ushtrimet, trajnimet apo operacionet, dhe aspekte tē tjera tē bashkëpunimit nē mes tē shteteve. Detajet lidhur me qëllimin e qëndrimit, numrin e anëtarëve tē forcës, komponentëve civil dhe personave nē varësi, vendim e dislokimit, kohëzgjatjen dhe informacione tē tjera tē nevojshme përcaktohen ndërmjet autoritetetëve kompetente (me marrëveshje teknike).

---

¹ European Commission. *Joint Communication to the European Parliament and the Council on the Action Plan on Military Mobility*. Brussels, 28.3.2018.

2.5. Armatimi dhe pajisjet: Autoritetet kompetente të forcave të huaja të armatosura / Shtetit Dërgues duhet të ofrojë informacione përkatëse për numrin, tipin, dhe ndonjë informacion tjetër të nevojshëm për pajisjet, armët dhe municionin e forcave të tyre, të cilat do ti kenë ato gjatë kohës së qëndrimit të përkohshëm në territorin e Republikës së Kosovës. Pjesëtarët e Forcave të huaja të armatosura /Shtetit Dërgues do të mund të bartin armët nëse janë të autorizuar nga Autoritetet kompetente vendore, bazuar në legjislacionin e brendshëm dhe në legjislacionin ndërkombëtar për këto raste.

2.6. Pajtueshmëria me ligjet vendore: Pjesëtarët e Forcave të huaja të armatosura /shtetit dërgues, komponentëve civil dhe personave vartës të tyre, duhet të veprojnë në pajtim me ligjislacionin në fuqi të Republikës së Kosovës si shtetit pritës/dhe nuk duhet të përfshihen në ndonjë aktivitet i cili është jashtë misionit të tyre në territorin e Republikës së Kosovës. Në rast se pjesëtarë i Forcave të huaja të armatosura /shtetit dërgues, komponentit civil ose personat vartës të tyre veprojnë në kundërshtim me ligjet vendore, Republika e Kosovës, si shtet pritës mund të kërkojë largimin e menjëherëshëm të pjesëtarit/ personit nga territori i tij.

2.7. Siguria publike dhe rendi kushtetues: në rastet kur shteti pritës/Republika e Kosovës gjykon/vlerëson se siguria publike dhe rendi kushtetutes i vendit kërcënohen nga ana e një anëtarë të Forcave të huaja të armatosura/shtetit dërgues, Republika e Kosoves duhet të kërkojë largimin e menjëherëshëm të anëtarit/personit në fjalë nga territori Kosovës.

2.8. Juridiksiioni: Autoritetet e forcave të huaja të armatosura /Shtetit Dërgues do të kenë të drejtë të ushtrojnë brenda territorit të vendit tonë juridikSIONIN disiplinor dhe penal mbi pjesëtaret e Forcës dhe komponentëve civil të tyre/Shtetit Dërgues.

Autoritetet e shtetit pritës/Republikës së Kosovës do të kenë të drejtë të ushtrojnë juridikSION ekskluziv mbi pjesëtaret e Forcës, komponentëve civil dhe personave varës të Shtetit Dërgues, në rast të shkeljeve të cilat janë të dënueshme nga legjislacioni i Republikës së Kosovës/si shtet pritës dhe jo të dënueshme nga legjislacioni i Shtetit Dërgues, dhe në raste kur njëra nga subjektet e mësipërme shkakton shkelje në lidhje me sigurinë, pavarësinë, rregullin kushtetues dhe integritetin e Republikës së Kosoves.

Autoritetet e Republikës së Kosovës/ si shtet pritës, do të gëzojnë të drejtën parësore për të ushtruar juridikSIONIN mbi pjesëtaret e Forcës, komponentëve civil dhe personelit vartës të shtetit dërgues në lidhje me vepra penale për vrasje, lëndime serioze, dhe vepra të tjera penale kundër integritetit fizik dhe seksual, me përjashtim të rasteve kur këto vepreme janë të drejtuara kundër pjesëtarit të forcës ose komponentëve civil të Shtetit Dërgues.

Autoritetet përkatëse të Republikës së Kosovës do të bashkëpunojnë me autoritetet e Shtetit Dërgues për zgjidhjen e të gjitha rasteve në të cilat ballafaqohen me të drejta konkurruese me njëra tjetrën në ushtrimin e juridikSIONIT. Nëse Shteti i cili ka të drejtën parësore vendos që të mos ushtrojë juridikSIONIN, duhet të informojë menjëherë autoritetet e Shtetit tjetër. Autoritetet e Shtetit tjetër përgjigjen me mirëkuptim kërkësës së autoritetet e shtetit tjetër për ndonjë përjashtim nga e drejta e tij në raste kur Shteti tjetër konsideron që një përjashtim i tillë është i rëndësishëm së veçantë. Autoritetet e Republikës së Kosovës/ si shtet pritës do të asistojnë dhe të bashkëpunojnë me autoritetet e shtetit dërgues për cështjet në lidhje me paraburgimin ose arrestim të pjesëtarëve të Forcës, komponentëve civil ose personave

varës, si dhe dorëzimin e tyre deri të autoritetet kompetente në pajtim me legjislacionin e brendshëm të palëve, e po ashtu do të bashkëpunojnë më njëra tjetrën për kryerjen e të gjitha hetimeve të nevojshme dhe mbledhjen e provave.

2.9. Kontrolli Doganor: Pjesëtaret e Forcave të huaja të armatosura të Shtetit Dërgues, komponentëve civil dhe personave vartës të tyre do të i nënshtronen ligjeve dhe rregullave e vendosura nga autoritetet doganore të Republikës së Kosovës si shtet pritës. Autoritetet Doganore të Republikës së Kosovës do të gëzojnë të drejtën, sipas kushteve të përgjithshme të definuara nga ligjet dhe rregullat e brendshme, që të kontrollojnë pjesëtaret e Forcave të huaja të armatosura të Shtetit Dërgues, komponentëve civil dhe personave varës të tyre, por që me dispozita të veçanta të ligjit të ri do të përcaktohen dispozita të qarta përmes të cilave krijuhen lehtësira në procedurat e kalimit të kontrollit doganor të forcave.

Dokumentet Zyrtare me vulat e tyre përkatëse nuk duhet t'i nënshtronen kontrollit doganor.

2.10. Përjashtimi nga taksat dhe obligimet doganore: Forcat e huaja të armatosura të Shtetit Dërgues do të mund të importojnë, pa ndonjë tarifë doganore, pajisje për Forcat e tyre dhe sasi të arsyeshme të ushqimit, furnizime dhe të mira të tjera për përdorim ekskluziv të Forcave së tyre të armatosura.

Forcat e armatosura të Shtetit Dërgues do të mund të importojnë dhe të ri-eksportojnë, pa ndonjë tarifë doganore, automjetet e shërbimit të nevojshme për realizimin e misionit në territorin e Republikës së Kosovës. Automjetet e shërbimit të Forcave të Shtetit Dërgues janë të përjashtuara nga çfarëdo takse kombëtare të Kosovës në lidhje me përdorimin e tyre. Pjesëtaret e Forcave të huaja të armatosura të shtetit dërgues, komponentëve civil, dhe personave varës të tyre mund të importojnë pa ndonjë pagesë artikujt e tyre personal dhe orendive, si dhe automjetet e tyre personale. Automjetet për përdorim personal nuk u nënshtronen përjashtimit nga taksat kombëtare të Kosovës në lidhje me përdorimin e tyre. Kur nuk është i mundur përjashtimi total nga taksat, obligimet doganore, tarifat, ose obligimet tjera financiare të definuara në legjislacionin e Republikës së Kosovës, tarifat nuk duhet të jenë më të larta se sa ato që zbatohen për Forcat vendore.

2.11. Mbrojtja e Mjedisit: Forcat e huaja të armatosura/Shteti Dërgues duhet të njojin dhe ta pranojë rëndësinë e mbrojtjes së mjedisit në kontekstin e aktiviteteve të kryera nga pjesëtarët e forcave të tyre të armatosura në territorin e Republikës së Kosovës. Pjesëtarët e forcave të huaja të armatosura të Shtetit Dërgues duhet të pajtohen me dispozitat ligjore të Republikës së Kosovës në mbrojtje të mjedisit. Autoritetet Kompetente të të dy Shteteve përkatëse do të bashkëpunojnë për së afërmni në të gjitha çështjet e mbrojtjes së mjedisit veçanërisht për kryerjen e stervitjeve dhe ushtrimeve

2.12. Patentë Shoferët e Automjeteve: Autoritetet relevante të Republikës së Kosovës duhet të njojin ndërsjellët, për qëllime të lëvizjeve në territoret e tyre, patentë shoferi i rregullt kombëtar, i lëshuar nga autoriteti relevant i Shtetit Dërgues brenda afatit të tyre të vlefshmërisë, sipas kuadrit të tyre të brendshëm ligjor, për pjesëtaret e Forcës ose komponentëve civil dhe personave varës të tyre.

2.13. Shëndeti Publik: Forcat e huaja të armatosura të Shtetit Dërgues duhet respektojë legjislacionin e shëndetit të Republikës së Kosovës. Pjesëtarët e forcave të huaja i të armatosura, komponentët civil dhe personat vartës të tyre mund t'i kërkohet të dorëzojnë certifikatë shëndetësore zyrtare të lëshuar nga autoritetet e Shtetit Dërgues, duke konfirmuar se këta persona nuk vuajnë nga ndonjë sëmundje ngjitëse. Autoriteti Kompetente vendore do të lajmërojnë paraprakisht Autoritetin Kompetent të Shtetit Dërgues për një kërkesë të tillë.

Në raste kur është vërejtur që pjesëtari i forcave të huaja të armatosura, komponenti civil ose personi vartës i tyre /Shtetit Dërgues është infektuar me sëmundje ngjitëse dhe shfaq rrezik tek komuniteti, Autoriteti Kompetent i Republikës së Kosovës mund të kërkoi izolim të përkohshëm ose riatdhesim të menjëherëshëm të personit të lartpërmendor nga territori i Republikës së Kosovës.

2.14. Pretendimet për dëmet e shkaktuara: Pretendimet për dëmshpérblim në rast dëmesh të shkaktuara pasurisë së Republikës së Kosovës si shtet pritës nga anëtarët e forcës së shtetit dërgues, gjatë ushtrimit të detyrës dhe jashtë saj do të trajtohen sipas legjislacionit civil vendor të Republikës së Kosovës. Kërkesat për dëmshpérblim nga palët e treta, në rast të dëmtimit të shkaktuar në pronën e tyre nga pjesëtaret e forcave të huaja të armatosura ose komponentëve të tyre civil/të Shtetit Dërgues, gjatë ushtrimeve të detyrave zyrtare, duhet të zgjidhen nga Autoriteti Kompetent i Republikës së Kosovës, duke i informuar njëkohësisht Autoritetin Kompetent të Shtetit Dërgues, e cila gjë do të përcaktohet me dispozita të veçanta në ligjin e ri.

2.15. Shërbimet Mjekësore: Republika e Kosovës do tu ofrojë pjesëtareve të forcave të huaja të armatosura dhe komponentëve civil të tyre, asistencë emergjente mjekësore dhe dentare në të njëjtin nivel të kushteve që ofrohen për personelin e forcave të veta.

Opsioni 3:Nënshkrimi i Marrëveshjeve të veçanta për statusin e forcave me të gjitha shtetet anëtare të NATOs dhe Maqedoninë deri në fund të vitit 2019.

Marrëveshja për Statusin e Forcave, është korniza më e qartë ligjore që rregullon më së miri dhe më së drejti qëndrimin e forcave të të armatosura në territorin e shteteve respektive. Për iniciimin, hartimin, nënshkrimin dhe ratifikimin e një marrëveshje të tillë, që do të rregullonte statusin e forcave të armatosuar me shtetet veç e veç, përpos që kërkon kohë dhe procedura prej iniciimit e deri tek ratifikimi me ligj të votuar nga dy të tretat (2/3) e të gjithë deputetëve të Kuvendit të Republikës së Kosovës, njëkohësishtë kërkon edhe gatishmërinë dhe vullnetin edhe të palës tjeter për të hyrë në procedura të tilla të Marrëveshjeve SOFA.

Opsioni i rekomanduar

Alternativa e rekomanduar nga organi propozues është Opsioni 2, që nënkupton hartimin e Ligjit për statusin e forcave të huaja të armatosura të territorin e Republikës së Kosovës, që do të rregullonte përveq statusit juridik edhe procedurat e hyrjes, daljes, qëndrimit të përkohshëm apo kalimit tranzit ne territorin e Republike se Kosoves.

KAPITULLI 5 - PËRMBLEDHJA E OPSIONEVE

Në diskutime të përbashkëta, si organ propozues kemi shqyrtuar një sërë alternativash të mundshme me akterët vendor dhe ndërkombëtarë të sigurisë (NATO Advisory Liaison Team -NALT), ku edhe është nxjerr si konkluzion se kjo politikë e re do të kishte opzionin e vetëm adekuat normimin ligjor të kësaj fushe, pra është opsjon i rekomanduar që të hartohej dhe miratohet Ligji për Statusin e Forcave të Huaja të armatosura në Republikën e Kosovës.

Më konkretisht, derisa FSK-ja fton forcat e huaja të armatosura në aktivitete të ndryshme në territorin e saj, kjo ka paraqitur nevojën e rregullimit të statusit të këtyre forcave në territorin e Republikës së Kosovës.

Përbledhje e Opsooneve			
Karakteristikat kryesore	Opsioni 1	Opsioni 2	Opsioni 3
Karakteristikat kryesore të opsonit	Mos ndryshimi i gjendjes – status quo	Rregullimi i statusit dhe procedurat e hyrjes, daljes, qëndrimit të përkohshëm apo kalimit tranzit të forvace të huaja të armatosura ne territorin e Republikeve se Kosovës përmes një ligji të veçantë	Marrëveshjet e veçanta SOFA me të gjitha shtetet anëtare të NATO dhe Maqedoninë deri në fund të vitit 2019.
Segmenti i popullsisë /sektori/ rajoni i shënjestruar	Republika e Kosovës FSK	Republika e Kosovës Sektori i Sigurisë	Republika e Kosovës Sektori i Sigurisë
Karakteristikat e zbatimit – kush është përgjegjës – një resor i Qeverisë (cili), sektori privat, qytetarët	MFSK/FSK	Përgjegjës kryesor është MFSK si dhe MPB, Dogana, MPJ, MMPH, MSH MD, MI, ZKM, AKI dhe institucionet tjera shteterore relevante,	Përgjegjës kryesor është MFSK si dhe MPJ, MPB, ZKM, MD, Dogana, KUVEND
Administrimi ose zbatimi i programit ose shërbimit	MFSK/FSK	Përgjegjës kryesor është MFSK si dhe MPB, Dogana, MPJ, MMPH, MSH MD, MI, ZKM, AKI dhe institucionet tjera shteterore relevante,	Përgjegjës kryesor është MFSK si dhe MPJ, MPB, ZKM, Dogana MD, KUVEND
Ligjet, aktet nënligjore, ndryshimet dhe plotësimet e ligjeve ekzistuese si dhe zbatimi dhe dënimet	Nuk do të ketë ndryshim të ligjeve e asakteve nënligjore	Propozimet e paraqitura në opsonin 2 për secilën çështje parashohin një tërësi rregullash të cilat parashikohen përmes miratimit të ligjit të ri. Ligji i ri do të jetë i tipit kornizë me shtrirje	Nuk do të ketë ndryshim të ligjeve e asakteve nënligjore, por do të duhet të nxirren Ligje per ratifikim të marrëveshjeve SOFA me secilin shtet veç e veç

		horizontale për të gjitha organet shtetërore.	
Fushatat e edukimit dhe Komunikimit		Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës do të organizoj dhe koordinoj një seri tryezash informuese me institucionet tjera pas miratimit të Ligjit të ri	
Afatet kohore – kur hyn në fuqi opzioni	Nuk ka ndryshim	Ligi planifikohet të dorëzohet për miratim dhe shqyrtim në Qeveri në gjashtëmujorin e dytë të vitit 2018.	Ligjet për ratifikim të marrëveshjeve SOFA me shtetet partnerët veç e veç do të hyjë në fuqi pas ratifikimit me 2/3 e votave në Kuvendin e Kosovës dhe publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës

KAPITULLI 6- ANALIZA E OPSIONEVE

Përparësitë dhe mangësitë e Opzioni 1:

Ky opzion nuk ofron mbulueshmëri adekuat ligjore për zhvillimin e aktiviteteve me forca të huaja në territorin e Kosovës. Pasojat negative te këtij opzioni do te jene zhvillimi i aktiviteteve te pakta dhe me kapacitete te kufizuara te FSK-se me partnerët ne territorin e Kosovës. Kjo do te ngadalësoj ngritjen profesionale te FSK-se dhe mund te ndikoj edhe ne lënien anash te FSK-se ne aktivitete shumëkombëshe qe zhvillohen ne rajon dhe me gjere. Ky opzion bart edhe rreziqe të ndryshme ne rastet e ndonjë aksidenti apo incidenti eventual, pasi qe nuk ofron baze të qartë ligjore të trajtimit të problematikës. Nuk ka përparësi në kuadër të vazhdimit të ‘status quo’-së.

Përparësitë dhe mangësitë e Opzioni 2:

Krijimi i një baze të re ligjore lidhur me statusin dhe procedurat e hyrjes, daljes, qëndrimit të përkohshëm apo kalimit tranzit të forvace të huaja të armatosura ne territorin e Republikës se Kosovës, do të arrije në tërësi objektivin e përcaktuar me këtë dokument. Ky opzion do te kete ndikim ne intensifikimin e aktivitetve shumekombëshe në territorin e Kosovës dhe po ashtu do te ndikoj edhe ne rritjen e numrit te ftesave per FSK-ne per aktitetet shumekombëshe jashtë Kosovës dhe anasjellatas. Kjo do të kete ndikim ne rritjen e profesionalitetit të FSK-se dhe ruajtjen e operacionalitetit të saj. Po ashtu do te ofronte bazen ligjore per bashkëpunim me partnerët per ngritjen e kapaciteteve qe FSK nuk i ka dhe do te mund te na nevoiten në realizim të misionit të saj aktual dhe të ardhshëm. Rritja

e numrit te aktivitetve shume kombeshe ne Kosove dhe prezenca e partnereve do te kete ndikim pozitiv ne ekonomin tone gjithashtu. Nuk ka efekte negative.

Efektet negative te këtij opzioni janë se rregullon njëanshëm statusin e forcave të huaja në Kosovë, ndërsa nuk e rregullon statusin e forcave tona në shtetet tjera.

Përcaktimi normativ me ligj, si opzioni i dytë është më lehtë i realizueshëm, edhe pse nuk ka karakter dypalësh. Gjithsesi, me këtë Ligj rregullohet statusi i forcave të huaja të armatosura, personelit civil shoqërues të këtyre forcave dhe vartësit e tyre, të cilat hyjnë/ /stoher në Republikën e Kosovës, brenda kornizës së bashkëpunimit ndërkombëtar, si dhe mënyra e kalimit transit të tyre përgjatë territorit të Republikës së Kosovës.

Përparësitë dhe mangësitë e opzionit 3:

Marrëveshja për Statusin e Forcave, është korniza më e qartë ligjore që rregullon më së miri dhe më së drejtë qëndrimin e forcave të të armatosura në territorin e shteteve respektive. Marrëveshja për Statusin e Forcave të huaja të armatosura në kuadër të raporteve dypalëshe, përveç që merr kohë, është vështirë e realizueshme, përfaktin se niveli i marrëveshjes së tillë është nivel i marrëveshjeve ndërkombëtare që kërkonë vullnet të dyanshëm politik dhe ratifikim me shumicë të kualifikuar në Kuvend.

Ky opzioni kërkon kohe të gjate dhe është e pasigurt arrija e synimit dhe objektivave të paraqitura ne kapitullin III. Përveç efekteve negative ne zhvillimin e forcës, negocimi dhe nënshkrimi i marrëveshjeve me shtetet veç e veç është proces i kushtueshëm.

Në krahasim të opzioneve të propozuara në kapitullin IV, si organ propozues vlerësojmë se opzioni 2, respektivisht hartimi dhe normimi ligjor i statusit të forcave të huaja në territorin e Kosovës me Ligj të veçantë, në situatën aktuale, do të ishte më i favorshëm përritjen e synimeve dhe objektivave të përcaktuara në kapitullin III.

6.1. Analiza e Kostos së Opzioneve

Përveç opzionit për vazhdimin e “status quo”, dy opzionet tjera kanë kosto të cilat duhet të mbulohen nga buxheti i Kosovës. Për detaje të kostos shih tabelën më poshtë:

Kostoja për tri vitet e ardhshme (në total)	Opcioni 1	Opcioni 2 (I) rekomanuar	Opcioni 3
E mbuluar nga buxhetit ekzistues	0	1,010,000 ku përfshihet edhe kostoja administrative	Kosto Administrative
Kosto për të cilën nevojitet financim shtesë nga buxheti	0		€826.000

Në tabelën më lartë shihet se Opcioni 1 ka të bëj me vazhdimin e “status quo”. Në lidhje me çështjen e trajtuar me këtë koncept dokument nuk ndërmerrret ndonjë aktivitet dhe si

rrjedhim nuk përdoren resurse. Prandaj, edhe kostoja e vlerësuar e këtij opzioni është 0 (zero).

Opzioni 2 që përfaqëson Opzionin e Rekomanduar, e cili opzion kryesisht mbulohet nga kufiri aktual buxhetor. Financimi për këtë opzion është gjetur përmes mundësisë të riorientimit të resurseve ekzistuese (mundësitet për kursime). Për këtë opzion është përgatitur edhe Vlerësimi i Ndikimit Buxhetor ku edhe mund të shihen detajet.

Opzioni 3 përfaqëson mundësinë alternative por jo të preferueshme të zgjidhjes së çështjes së trajtuar në këtë koncept dokument. Sipas këtij opzioni, nevojiten resurse si njerëzore ashtu edhe mjete shtesë buxhetore për të arritur marrëveshje bilaterale me të gjitha shtetet anëtare, ku gjithsej janë 28 prej tyre. Kostoja totale e përllogaritur për 3 vite për këtë Opzioni është rrëth 826,000 euro, e cila kërkon financim shtesë që kryesisht ka të bëj me financimin e aktiviteteve për negocijimin e marrëveshjeve me secilin shtet.

KAPITULLI 7 – KONSULTIMI

Për nevojat e hartimit të Koncept dokumentit për statusin e forcave të hauaj të armatosura në territorin e Republikës së Kosovës, është emëruar Ekipi punues ndërministror (sipas vendimit të MFSK-së Nr. 45/04 i datës 19.01.2018).

7.1. Konsultimi me ekspertë (jashtë Qeverisë)

Që në fazat e hershme të hartimit të këtij koncept në hartimin e tij janë përfshirë ekspertët (amerikan, turq dhe sloven) nga ekipi i NALT-it në MFSK (Ekipi Këshillues dhe Ndërlidhës i NATO-s), të cilët përmes këshillave dhe komenteve në mënyrë të vazhdueshme kanë kontribuar në hartimin e këtij koncept dokumenti.

7.2. Konsultimi me ministritë e tjera

Konsultimi me akterët – institucionet respektive që ndikohen në mënyrë të drejtpërdrejtë

Përveç takimeve të rregullta të ekipit punues ndërministror, me datë 22 mars 2018 është mbajtur edhe punëtori njëditore, nën mbështetjen e Skeratariatit Koordinues të Qeverisë dhe të Projektit SIDA, në të cilën punëtori janë ftuar dhe kanë marrë pjesë përfaqësues nga dikasterët e përfshira si nga : Ministria Punëve të Jashtme, Ministria e Punëve të Brendshme, Zyra e Kryeministrit, Sekretariati Kordinues i Qeverisë, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Financave, Dogana, Policia e Kosovës, Ministria Integrimit Evropian, etj.

Po ashtu, Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës i ka zhvilluar edhe konsultimet paraprake, të cilat janë bërë konform nenit 7 të Rregullores së Punës së Qeverisë Nr. 09/2011.

Me datë 29 mars 2018 është mbajtur takimi i ekipit punues me përfaqësuesit e SKQ-së dhe ekspertët e Projektit SIDA, në të cilin takim janë inkorporuar komentet e pranuara. Në punëtorinë e mbajtur kanë qenë të ftuar organizata të shoqërisë civile të cilët nuk kanë marrë pjesë.

Nga procesi i takimeve dhe konsultimit me akterët e përfshirë është rekomanduar:

- Që opzioni i rekomanduar të shtjelloj dhe të trajtojë veç e veç çështjet të cilat parashihen që të rregullohen me dispozitat e ligjit të ri;
- Që përveq shtjellimit të Marrëveshjes NATO SOFA-s dhe PfP SOFA, të trajtohen edhe shembuj nga shtete tjera përkatëse, të cilat çështjet e tilla i kanë të rregulluara edhe me ligje të veçanta;
- Që të përcaktohes se procesi i hartimit të ligjit të ri do të bazohet dhe do të ketë pikë orientimi marrëveshjen NATO SOFA, si dhe do të merr parasysh zhvillimin e politikave në nivel të BE-së, bazuar në *Komunikata e Përbashkët e Parlamentit dhe Këshillit Evropian mbi Planin e Veprimit për Mobilitetin Ushtarak*;
- Që të trajtohen edhe aspektet e çështjes së kontrollit doganor, ashtu që me dispozita të veçanta të ligjit të ri do të përcaktohen dispozita të qarta përmes të cilave krijohen lehtësira në procedurat e kalimit të kontrollit doganor të forcave të huaja të armatosura;
- Që të zgjerohet përfshirja e institucioneve shtetërore të cilat do të janë pjesë e zbatimit të ligjit sipas opzionit të rekomanduar;
- Që të përcaktohet edhe afatet kohore, kur Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës planifikon draftimin dhe procedimin për miratim të projektligjit të propozuar sipas opzionit të rekomanduar;

Të gjitha rekomandimet e listuara më lart, janë pranuar dhe inkorporuar në draftin e këtij koncept dokumenti.

Rezultatet e konsultimit: në përfundim të procesit ka dalë konkluzioni i përbashkët se është e nevojshme që kjo fushë të rregullohet me një ligj të vecantë që do të normonte statusin e forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikës së Kosovës, procedurat e hyrje daljes, qëndrimit të përkohshëm apo kalimit tranzit të tyre dhe çështjeve të tjera të shtjelluara në opzionin e rekomanduar.

7.3 Konsultimi me publikun dhe shoqërinë civile

Po ashtu Koncept-dokumenti i është nënshtruar edhe procesit të konsultimeve publike, bazuar në Rregulloren (QRK) Nr.05/2016 për Standardet Minimale për Procesin e Konsultimit Publik, përmes platformës online, me palët e interesuara dhe publikun.

Ky koncept dokument ka qenë i publikuar në platformën qeveritare të konsultimeve me publikun <http://konsultimet.rks-gov>, që nga data 13 mars deri me datë 02 prill 2018. Nga ky proces MFSK nuk ka pranuar asnjë kontribur apo koment lidhur me këtë koncept dokument.

KAPITULLI 8 – KRAHASIMI I OPSIONEVE

Opsioni 1:

Ky opzioni nuk ofron mbulueshmëri adekuate ligjore për zhvillimin e aktiviteteve me forca të huaja në territorin e Kosovës. Pasojat negative të këtij opzioni do te jene zhvillimi i aktiviteteve te pakta dhe me kapacitete te kufizuara te FSK-se me partnerët ne territorin e Kosovës. Kjo do te ngadalësoj ngritjen profesionale te FSK-se dhe mund te ndikoj edhe në lënien anash te FSK-se ne aktivitetet shumëkombësore që zhvillohen ne rajon dhe me gjere. Nga kjo që u cek është e qartë se opzioni 1 është më i pafavorshëm në krahasim me Opzioni 2 dhe 3 pasi që opzioni 2 dhe 3 ofrojnë mbulueshmëri ligjore dhe favorizojnë zhvillimin e aktiviteteve të forcave të huaja në territorin e Kosovës.

Opsioni 2:

Krijimi i një baze të re ligjore lidhur me statusin dhe procedurat e hyrjes, daljes, qëndrimit të përkohshëm apo kalimit tranzit të forcave të huaja të armatosura ne territorin e Republikës se Kosovës, do të arrije në tërësi objektivin e përcaktuar me këtë dokument.

Ky opzioni do te kete ndikim ne intensifikimin e aktivitetve shumëkombësore në territorin e Kosovës dhe po ashtu do te ndikoj edhe ne rritjen e numrit te ftesave per FSK-ne per aktititetet shumëkombësore jashtë Kosovës dhe anasjellatas. Kjo do të kete ndikim ne rritjen e profesionalitetet të FSK-se dhe ruajtjen e operacionaleve të saj. Po ashtu do të ofronte bazen ligjore per bashkëpunim me partneret per ngritjen e kapaciteteve që FSK nuk i ka dhe do te mund te na nevoiten në realizim të misionit të saj aktual dhe të ardhshëm. Rritja e numrit te aktivitetve shume kombesore ne Kosove dhe prezenca e partnereve do te kete ndikim pozitiv ne ekonomin tone gjithashtu. Nuk ka efekte negative.

Përcaktimi normativ me ligji, si opzioni i dytë është më lehtë i realizueshëm, edhe pse nuk ka karakter dypalësh. Gjithsesi, me këtë Ligji rregullohet statusi i forcave të huaja të armatosura, personelit civil shoqëruesh të këtyre forcave dhe vartësit e tyre, të cilat hyjnë/ftohen në Republikën e Kosovës, brenda kornizës së bashkëpunimit ndërkombëtar, si dhe mënyra e kalimit transit të tyre përgjatë territorit të Republikës së Kosovës.

Nga kjo që u cek më lartë është e qartë se Opzioni 2 është më i favorshëm se Opzioni 1 sa i përket mbulueshmërisë ligjore, ndërsa është më i favorshëm se Opzioni 3 për shkak se është shërbejmë më lehtë dhe më shkejtë i arrtishëm pasi që ligji i vegantë miratohet nga Kuvendi i Kosovës, ndërsa Opzioni 3 kërkon vullnetin edhe të shteteve tjera.

Opzioni 3:

Marrëveshja për Statusin e Forcave, është korniza më e qartë ligjore që rregullon më së miri dhe më së drejti qëndrimin e forcave të të armatosura në territorin e shteteve respektive. Marrëveshja për Statusin e Forcave të huaja të armatosura në kuadër të raporteve dypalëshe, përvèq që merr kohë, është vështirë e realizueshme, për faktin se niveli i marrëveshjes së tillë është nivel i marrëveshjeve ndërkombëtare që kërkon vullnet të dyanshëm politik dhe ratifikim me shumicë të kualifikuar në Kuvend.

Opzioni 3 është më i pafavorshëm në krahasim me Opzioni 2 pasi që kërkon kohë të gjatë dhe është e pasigurt arritura e synimit dhe objektivave te paraqitura ne kapitullin III, sepse kërkon vullnet të dyanshëm politik dhe ratifikim me shumicë të kualifikuar në Kuvend.

Opsioni 3 është më i favorshëm se opzioni 1 pasi që ofron mbuluëshmëri ligjore dhe favorizojnë zhvillimin e aktiviteteve të forcave të huaja në territorinë e Kosovës.

KAPITULLI 9 – REKOMANDIMI

Ekipi punues për hartimin e këtij koncept dokumenti, gjatë punës së tij ka vlerësuar se Opzioni 2 është opzioni i rekomanduar dhe i duhur për të arritur synimet dhe qëllimet që do të arrihen me Ligjin që do të hartohej, për statusin e forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikës së Kosovës, deri sa Kosova të bëhet nënshkrues e NATO SOFAs, apo të nënshkruaj marrëveshje dypalëshe mbi statusin e forcave ushtarake me të gjithë partnerët nga NATO-ja.

Kjo do të krijonte bazën ligjore të nevojshme për të gjitha institucionet e Kosovës për të bashkëpunuar me personelin e forcave të armatosura të partnerëve tanë. Ky është opzioni më adekuat dhe me i mundshem, i cili do të mundësoj realizimin e objektivave të shtetit në raport me forcimin e marrëdhënieve të bashkëpunimit ushtarak dhe të sigurisë me shtetet partnere.

Në rast te miratimit të këtij Koncept Dokumenti, Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës së bashku me institucionet përgjegjëse respektive do të filloj me përgatitjet për hartimin e Ligjit të ri, të cilin do ta dërgoj në Qeveri për procedim të mëtejshëm në gjashtëmujorin e dytë të vitit 2018.

Rekomandim i Ministrisë për Forcën e Sigurisë së Kosovës është që Koncept Dokumenti të miratohet nga Qeveria e Republikës së Kosovës.

KAPITULLI 10 - KOMUNIKIMI

Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës do të jetë e përqendruar në ofrimin e informacioneve lidhur me detajet e procesit, ku do të merren parasysh konsultimet me ekspertët në fushën përkatëse si dhe konsultimi me akterët relevantë institucional dhe shoqërinë civile.

Për shkak të rëndësisë së veçantë, është e domosdoshme që të ketë një komunikim adekuat me publikun. Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës do të komunikojë me të gjithë akterët relevant. Komunikimi do të realizohet duke zbatuar qasjen gjithëpërfshirëse të të gjithë akterëve relevantë përmes tryezave të rrumbullakëta, takimeve të ndryshme, etj.

Sipas normave dhe procedurave administrative standarde të ministritive dhe atyre në relacion me Zyrën e Kryeministratit, koncept-dokumenti përkatës do të jetë publik dhe i njojur për publikun e gjërë qoftë në kuadër të Listës së koncept-dokumenteve vjetore në ueb-faqen e Zyrës se Kryeministratit, <http://www.kryeministri-ks.net/>, qoftë si politikë e vetme në planin e brendshëm të ministrisë. Gjithashtu, koncept-dokumenti i miratuar publikohet në ueb-faqen përkatëse edhe pas miratimit në Qeveri me vendim të posaçëm.

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës/ Ministarstvo za Kosovske Bezbednosne
Snage/Ministry for the Kosovo Security Force

**CONCEPT - DOCUMENT
FOR THE STATUS OF FOREIGN ARMED FORCES IN
THE REPUBLIC OF KOSOVO**

2018

CHAPTER 1. INTRODUCTION

Taking into account the current constitutional and legal mission of the Kosovo Security Force and the process of its development and transformation into Armed Forces, the goals for development and integration into the international security structures, and the increase of interest for cooperation with allied countries, the Republic of Kosovo, in particular the KSF, in the framework of cooperation in the field of defense and security with international countries and organizations, shall plan and organize joint exercises and operations in the territory of Kosovo together with allied Armed Forces. Depending on the level and organization of training courses and exercises, the entry of the personnel, weapons and equipment of foreign states forces into the territory of our country would be facilitated, within the organization and execution of common exercises.

The Ministry for the Kosovo Security Force, based on bilateral agreements and the Law NO. 04/L-177 on the Deployment Abroad of the KSF, has participated in several humanitarian missions and many joint exercises and training abroad with the partner states.

For the years to come, MKSF/KSF has planned to invite the armed forces of allied countries to conduct regular annual exercises internally in order to better train, maintain readiness as well as develop capability for the next mission.

The issue of sending KSF members to operations and exercises abroad is regulated by a separate law, while this concept document will treat the legal status arrangement, entry/exit procedure, temporary residence and transit of foreign armed forces in the territory of the Republic of Kosovo.

In the course of the development and transformation of the KSF for the future, the overall goal is the membership of the Republic of Kosovo in the PfP (Partnership for Peace) program, which consists of two aspects: political and military.

In political terms, through PfP, Kosovo intends to start a new chapter of cooperation and partnership with NATO, which constitutes a step forward to full integration into the Euro-Atlantic structure.

In military terms, Kosovo intends to participate in joint military exercises with NATO and PfP members. It also aims to extend the possibility of sending its members to academic and training school centers, joint field exercises and real humanitarian and peacekeeping operations with partner countries.

This document will serve to meet strategic state objectives in the area of cooperation and regional and Euro-Atlantic integration set out in the key strategic documents.

1.1. Government documents related to the drafting of this concept paper

The importance of drafting this document is directly related to the Government Program of the Republic of Kosovo 2017-2021 and the Strategic Security Sector Review (2014).

In the Program of the Government of the Republic of Kosovo 2017-2021, within the MKSF list of objectives, it is foreseen:

- 1. Strengthening the KSF's operational capabilities to carry out crisis response operations, civil defense and support of civilian authorities in crisis management;*
- 2. Capability and professional skills building for deployment abroad for participation in international humanitarian operations;*
- 3. Follow up of staff professionalism, modernization of equipment and materials, logistical support and infrastructure improvement;*
- 4. Continuation of preparatory planning process for transformation of MKSF/KSF into the Ministry of Defense/KAF;*
- 5. Transformation process of MKSF/KSF into MoD/KAF and establishment of new KAF units according to SSSR recommendations (after transformation decision);*
- 6. Further deepening of international cooperation in the field of security and defense with the aim of joining regional initiatives, PfP and NATO integration.*

Fulfilling these objectives is directly related to the implementation of multilateral military training courses and exercises with the participation of foreign military forces in the territory of Kosovo.

Based on the Security Sector Strategic Review Analysis (2014), which implies changing structure, increasing number and above all changing the current mission into a force with a mission to defend territory. In order for the KSF to continue professional training within the current mission, but in terms of preparation for the implementation of the above-mentioned analysis recommendations until the moment of the political decision on transformation, it is critical to enhance the cooperation with NATO as well as bilateral cooperation with the Euro-Atlantic partners.

Therefore, based on the respective state goals, the aim is also to regulate the status of foreign forces participating in our country in the framework of cooperation in the field of defense and security.

CHAPTER 2- DESCRIPTION AND DEFINITION OF THE MAIN ISSUES/PROBLEM

2.1. Current Policy:

Kosovo is not part of NATO or PfPs, namely it is not a signing party of NATO SOFA (a document regulating the status of armed forces of all PfP and NATO member countries). Due to the lack of SOFA agreements with every country separately, agreement that treats the status, entry procedures, temporary stay and transit movement of foreign armed forces in the respective territories. The Kosovo Security Section will have obstacles in having foreign armed forces in our country for training and military exercises, which would be beneficial for the Kosovo Security Force. KFOR/UNMIK personnel that reside in Kosovo under United Nations Resolution 1244 are excluded.

Kosovo is oriented and dedicated to be part of the Euro-Atlantic mechanisms. To become part of NATO, besides political decisions, the material, administrative and operational approximation of the Kosovo Security Force with NATO is needed. This approximation and adaptation is a long and costly process. Developing joint activities in the field of defense with our strategic partners is the way that approximates the KSF with partners in NATO. These activities include various exercises (field, table exercises, and situation exercises), seminars, workshops, exchange of experiences, training, courses, etc. These activities are organized under the umbrella of Partner States and in the territories of different countries. Thus, the KSF to be an equal partner with other NATO members besides participating in the activities of partners organized outside Kosovo should also organize activities within Kosovo.

To this date, Kosovo, based on Articles 18 and 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo, has managed to sign and ratify only the SOFA Agreement with Albania (Law No. 04 / L-248 on ratification of the agreement on the status of members of the Forces Armed Forces of the Republic of Albania and the Security Force of the Republic of Kosovo during their temporary stay in the territory of respective states, (February 2014), as well as Law No. 04 / L-122 on the ratification of exchange of diplomatic grades for status of foreign forces between the Republic of Kosovo and the United States of America (February 2012).

2.2. Challenges

Kosovo is not a NATO SOFA signatory and there is no bilateral agreement on the status of military forces with the majority of NATO members (except the US and Albania), and this is a serious legal shortage that prevents the participation of armed forces of our NATO partners in the activities organized by the KSF or any other Kosovo institution. For this reason, there is a need for legal regulation of the status of foreign military forces in Kosovo until Kosovo becomes a NATO SOFA signatory.

Taking into account the status of Kosovo, namely the status of the Kosovo Security Force, this policy aims to address and regulate this legislative gap until Kosovo gets the membership in PfP and NATO.

2.3. Legislation related to the matter in question:

Current applicable legal framework, which regulates organization, functioning and competencies of the Kosovo Security Force within its current legal and constitutional mission as well as the issues related to the matter in question in this draft document, namely the status and the procedures of entry, stay and transit movement of foreign armed forces in the territory of the Republic of Kosovo, is comprised as follows:

- Law No. 03/L-046 on Kosovo Security Force;
- Law No. 04/L-177 on KSF Deployment Abroad;
- Law No. 04/L-072 on Control and Monitoring of the State Border;
- Law No. 03/L-109 on Customs and Excise in Kosovo;
- Law No. 04/L-076 on Police.

During the implementation of the aforementioned legislation a number of issues have been identified, which do not clearly determine the status and the procedures of entry, stay and transit movement of the foreign armed forces in the territory of the Republic of Kosovo.

2.3.1. Article 12 of the Law on the Kosovo Security Force states: “*All members of the Kosovo Security Force are subject to applicable legislation in Kosovo. During the service outside territorial borders of the Republic of Kosovo, members of the KSF are subject to legislation of the Republic of Kosovo and of the host country, unless decided otherwise with a SOFA*”.

2.3.2. Article 6 of Law No. 04/L-177 on KSF Deployment Abroad states that “*deployment of KSF members or contingents abroad comprises the following:*

- *Peace support operations;*
- *Humanitarian operations and*
- *Training and exercises.*

Whereas, Article 4 of this Law, regarding jurisdictions, states that “*While on service outside the territorial borders of the Republic of Kosovo, members of the KSF are subject to legislation of the Republic of Kosovo and of the host country unless otherwise decided with a SOFA*”.

Provisions of the aforementioned legislation have not determined or regulated the status, jurisdiction and procedures of entry, stay or transit movement of foreign armed forces in the territory of the Republic of Kosovo.

2.3.3. Law No. 04/L-072 on Control and Monitoring State Borders : The only law that partially tackles this issue with this draft document is Law No. 04/L-072 on Control and Monitoring the State Borders.

Article 18, Paragraphs 1 and 2 of this Law, referring to the entry of the members of foreign security institutions in the Republic of Kosovo, determines that: "*1. Uniformed, armed members of the foreign institutions with their equipment and vehicle bearing the insignia can enter the Republic of Kosovo in accordance with the international agreements. 2. Cases from Paragraph 1 of this Article do not relate to entry, stay or movement of foreign armed forces in the Republic of Kosovo for exercise and training activities and participation in peacekeeping and humanitarian operations in accordance with applicable law*".

2.3.4. Law No. 03 / L-109 on Customs and Excise in Kosovo, Article 2 stipulates that "This Law regulates the basic elements of the system for customs protection of the economy of the Republic of Kosovo and the rights and obligations of all participants in the implementation of customs legislation". This Law also states that some goods, organizations and entities are exempt or are not liable for import duties Article 134 of Annex A of the Customs and Excise Code sets out that; the customs authorities shall allow exemptions provided for by other applicable laws in Kosovo. According to Annex C of the Customs and Excise Code, which provides for: exemption from excise tax for UNMIK Contractors, United Nations and KFOR specialized agencies which make importing of goods to be used by those contractors only with regard to the performance of contracts for UNMIK, specialized agencies of the United Nations and KFOR.

This implies that the provisions of the abovementioned legislation have not established and regulated the exemption from import duties for foreign armed forces and for goods for their needs that enter the territory of the Republic of Kosovo.

2.3.5. Law No. 04/L-076 on Police: *This Law, in Article 9, paragraphs 9.1 and 9.2, establishes the bases of international cooperation of the Kosovo Police, and states that "9.1 The Police shall cooperate with international police organizations and other foreign institutions, in accordance with applicable law or with international agreements. 9.2 The Police may deploy Police Officers for an interim service period to another international police organization for the purpose of performing police duties abroad, in accordance with the applicable law or by international agreements.*

It turns out that the Kosovo Police can also cooperate with "international police organizations and other foreign institutions" that may be element of foreign armed forces, but this law does not regulate the status of officials of these organizations in territory of Kosovo.

The normative coverage of the status and jurisdiction of foreign armed forces in the territory of the Republic of Kosovo, except if by the SOFA International Agreement it is not dealt with and regulated by any special normative act

2.4. Experience in other countries

All NATO member countries are signatories and directly implement the NATO SOFA Agreement, signed by members of the North Atlantic Treaty Organization, which regulates the status of forces in the territory of the other NATO member party.

In addition to the NATO SOFA Agreement (of NATO members), there is also the PfP SOFA (the Partnership for Peace Status of Forces Agreement), which is a multilateral agreement between NATO member states and participating countries in the PfP program. This document also tackles the status of foreign forces, while present in the territory of another state.

Whereas Kosovo is not a member of NATO or the Partnership for Peace (PfP), these agreements are not applicable to our country.

Table 1. Legal base which regulates status of foreign forces from experiences of other countries

Countries	Legal bases	Countries to whom is dedicated	Issues that regulate	Note	Information source
1 United Kingdom	1. SOFA; 2. PFP SOFA; 3. Visiting Forces Act 1952; 4. Armed Forces Act 1996.	1. NATO Membership countries 2. Covers the forces of state which are not NATO member but accepted to be a part of NATO plan for PFP. 3. Canada, Australia, New Zealand ,South Africa India, Pakistan, Ceylon, Ghana, Malajzia,Cyprus Republic ,Nigeria, Sierra Leone, Tanganyika Jamaica, Trinidad and Tobago, Uganda, Kenia, Zanzibar, Malawi, Zambia, Malta, Gambia, Guyana, Botswana, Lesotho, Singapore, Barbados, Mauritius, Swaziland, Tonga, Fiji, Bahamas, Bangladesh, Solomon island, Tuvalu, Dominica, St. Lucia, Kiribati, St. Vincent and Grenadines, Papa New Guinea, West Samoa and Nauru, Zimbabwe,	1. Regulates status of Armed Forces of all membership countries of NATO. 2. Signing parties of PFP SOFA specifically identify what will be the status and privileges of their forces, facilities and immunity applied to them when they are present in the territory of another state. 3. Visiting Forces Act 1952 includes NATO SOFA in the law of United Kingdom. Together, provide comprehensive framework for stationing of foreign forces in the United Kingdom. Provision of this law were extended in the NATO military residency in the United Kingdom from Office of International HQ and Defense Organization in the year 1964. 4. Armed Forces Act 1996 is extension of Visiting Forces Act 1952 for the third countries which can be determined as countries to whom is applied Act/Law.	N/A	https://www.nato.int/cps/en/natolive/official_texts/17265.htm http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Geo6and1Eliz2/15-16/67/contents http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1996/46/section/33 https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/265204/visiting-forces-act.pdf

2	<p>New Zealand</p> <p>Hebrides, Belize, Antigua and Barbuda, Saint Christopher and Nevis, Brunei or Maldives, Namibia, Kamerun and Mozambican.</p> <p>4. It is worth for the third countries (as NATO member, PPP-member). List of states can be found in the rubric of "notes".</p>	<p>This law applies against any visiting foreign force in the New Zealand, comprise of civil and their subordinates.</p> <p>This law entered into force on 1st July 2004 and abrogates Visiting Forces Act of the year 1939. This law regulates matters linked to jurisdiction; arrest; procedures ahead of the Visiting Force Service Tribunal; imprisonment; legal procedures in front of courts in New Zealand; laws which are applied from Forces of the New Zealand, from the visiting Forces; application of "New Zealand Bill of Rights Act 1990", which determines fundamental rights and freedoms subject to the New Zealand law; death of members of the visiting Forces; and appeals.</p>	<p>This law is administrated by Defense Forces of New Zealand.</p> <p>Upon entry into force of this Law are amended other laws as follows:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Armed Forces Discipline Act 1971 2. Arms Act 1983. 3. Births, Deaths and Marriages Registration Act 1995. 4. Coroners Act 1988. 5. Crown Proceedings Act 1950. 6. Defense Act 1990.

			7. Extradition Act 1999. 8. Immigration Act 1987.
3	Australia	<p>Defense (Visiting Forces) Act 1963</p> <p>Defense (Visiting Forces) Regulations 1963</p> <p>Defense (Visiting Forces) Regulations (Amendment) 1994 No. 407</p>	<p><i>Within Commonwealth countries:</i> Bangladeshi, Brunei Darussalam, Canada, India, Kenya, Malayzia Mozambique, New Zealand, Pakistan, Papua New Guinea, Singapore, South Africa, Sri Lanka, Tonga, United Kingdom, Zimbabwe.</p> <p><i>Other countries to apply this law:</i> Argentina, Brazil, Cambodia, Kili, China, Czech Republic, Denmark a, East Timor, Egypt, Fiji, France, Germany, Hungary, Indonesia, Iraq, Ireland, Italia, Japan, Jordan, Nepal, Netherland, Norway Poland, Portugal, Qatar, Korea Republic, Filipina Spain, Sweden,</p> <p>This law regulates legal status of some foreign military Forces in Australia. This law enables to military authorities of foreign Forces (visiting) to make application of their Military Law on Personnel while being Australia and foresees a respective suspension of the Australian on such a Personnel in certain circumstances.</p> <p>Law applied in the foreign countries through Regulations of Defense (Visiting Forces), is a possible mechanism for in-home execution of Agreement of Status of Forces (SOFA) among Australia and various countries.</p>
			<p>Australia has reached Memorandum of Understanding on defense and cooperation with some countries such as Philippine, France, Republic of Kyrgyz, Malaysia, New Zealand, Papua-New Guinea, Singapore, and United States of America as well joint agreement among Solomon Island, Australia, New Zealand, Fiji, Papua New Guinea, Samoa and Tonga linked to operation and status of Police and Armed Forces and other personnel placed in Solomon islands.</p> <p>Australia, also has a</p> <p>https://www.legislation.gov.au/Details/F2015C00297</p> <p>http://classic.silii.edu.au/au/legis/cth/num/reg_es/dfr1994n407433.html</p> <p>http://www.defence.gov.au/legislation/legislation.aspx</p>

	Tajlandia, Turkey, Arabian Emirate, United States of America and Uruguay.	SOFA signed with Forces of United States in Australia reciprocally with a SOFA Papua New Guinea, a SOFA with Singapore, a reciprocally SOFA with Malaysia and SOFA with a New Zealand. Australia is awaiting to sign an SOFA agreement with Japan which will be the first of this kind for Japan.	<a href="http://www.m
od.gov.al/image
s/aktelijore/mi
sione/8.pdf">http://www.m od.gov.al/image s/aktelijore/mi sione/8.pdf
4	Albania	<p>Law No.9363, dt. 24.03.2005 "On the manner and procedures for the deployment and transfer of foreign military forces in the territory of the Republic of Albania, as well as for the deployment of Albanian military forces abroad".</p> <p>Law No.175/2013 on amendment of Law No. 9363, dt. 24.03.2005.</p>	<p>This law regulates the manner and procedures for the deployment and transfer of foreign military forces in the territory of the Republic of Albania, as well as for the deployment of Albanian military forces abroad.</p> <p>Giving permission for (tranzitimit - originally) for military Forces of membership countries of NATO-s and PFP SOFA shall be provided with order of Minister of Defense whereas for states which are not a membership to NATO or other countries of PFP SOFA, giving permission of (transit mit -originally) upon decision of Ministers Council.</p> <p><a href="http://www.m
od.gov.al/image
s/aktelijore/mi
sione/9.pdf">http://www.m od.gov.al/image s/aktelijore/mi sione/9.pdf</p> <p><a href="http://www.m
od.gov.al/image
s/aktelijore/mi
sione/9.pdf">http://www.m od.gov.al/image s/aktelijore/mi sione/9.pdf</p>

		od.gov.al/images/akteligiore/misione/vkm_357_2007.pdf
	<p>Law No.10218, dt.04.02.2010 for some supplements and changes in the law No. 9363, dt. 24.03.2005.</p> <p>VKM nr.357, dated 13.06.2007, for "Procedures on giving permission (diplomatic clearance) For the entry, reduction and transfer of military vessels, military aircraft and means of transport, and / or foreign armored personnel in the air, maritime and territorial space of the Republic of Albania.</p>	

CHAPTER 3- AIMS AND OBJECTIVES

Aim

- Special Regulation for status and procedures of entry/exit, temporary stay and transit movement of foreign armed forces in the territory of republic of Kosovo

Objectives

- Enhancing cooperation and engagement with regional security structures and mechanisms;
- Interoperability with regional and international partners in the field of defense and security;
- Maintaining and continuous upgrading of operational readiness and development of operational capability in the security sector.

Due to the ever-growing interest for cooperation with partner countries, KSF will continuously invite foreign military forces for joint training and exercises in the territory of Kosovo. Partner armed forces foreseen to take part in these exercises, depending on the exercise organization, will enter our territory with weapons and equipment and will conduct simulation exercises.

Every simulated battlefield during the exercise will be very realistic, which will increase the potential of accidents between the participating members despite safety measures provided in the area of exercise. For the ease of functioning, this policy does respond to all activities of other institutions in Kosovo on basis of international cooperation in the field of defense and security.

CHAPTER 4 - OPTIONS

Option 1: Status Quo Option (no changes)

One of alternatives could be the *status quo*, namely no action taken. We consider this alternative to be inapplicable for various reasons related to absence of legislative documents covering this matter, which brings the inability of conducting operations, training and exercises with partner countries in the territory of Republic of Kosovo. This will slow down the professional upgrading of the KSF and may also neglect the KSF in multilateral activities that take place in the region and beyond.

Option 2: Change of the Existing policy - Drafting a new law

The current situation can change upon the approval of the special Law on the Status of Foreign Armed Forces in the territory of the Republic of Kosovo, which would regulate the legal status as well as the procedures of entry/exit, temporary stay or transit movement in the territory of the Republic of Kosovo. With such a law, apart from regulating jurisdiction over aforementioned matters, it would have been made possible and easier the organization and conducting of operations and training with the armed

forces of partner countries, which would bring enhanced level of cooperation and enhancement and maintenance of forces operational capabilities.

Process of drafting for the new law will be grounded and have oriented –point agreement NATO SOFA, as well takes into consideration development of policies at the EU level, based on Joint Communication to the European Parliament and the Council on Action [Plan on Military Mobility¹].

2.1. Purpose: changing the existing policy with a special law framework, which would regulate the status of foreign armed forces, accompanying civilian personnel of these forces and their subordinates that enter/arrive/or are invited in the Republic of Kosovo, within the frameworks of international cooperation as well as the transit movement of these forces along the territory of Republic of Kosovo.

Moreover, this law would regulate the following: procedures of temporary stay; entry/exit in/out of the territory; weapons; public security and constitutional order, customs control, tax exemptions, and customs obligations; environmental protection, public health; eventual damages caused, etc.

2.2. The Scope: This law will be applicable to all foreign armed forces, their accompanying civilian personnel and their subordinates that enter/arrive/or are invited in the Republic of Kosovo, who are not part of KFOR/UNMIK.

2.3. Entry and Exit from the territory: Members of the Foreign Armed Forces/Deploying Countries, in case of entry and exit from the territory of the Republic of Kosovo must be provided with relevant documents such as: Invitation from the respective Kosovo institution, Personal Identity Document or Military Identity Card and Order for Collective or Individual Movement issued by the relevant institution of the Deploying Countries. Civilian and subordinate personnel will be required to have a passport or identity card. The Republic of Kosovo will accept these documents as regular documents for entry of members of the Foreign Armed Forces/Deploying Countries, civilian component and subordinate personnel, without any additional request. Members of the Foreign Armed Forces/Deploying Countries, when crossing the border for entry or exit from the territory of the Republic of Kosovo, shall respect the obligations regarding the rules of border control.

2.4. Temporary stay procedures: Procedures for temporary stay of foreign armed forces in the territory of Kosovo, civilian components and subordinates will be subject to Kosovo legislation. The temporary residence in the territory of Kosovo aims exercises, training courses or operations, and other aspects of cooperation between states. Details of the purpose of residence, the number of force members, civilian components and subordinates, deployment decision, duration and other necessary information shall be determined by the competent authorities (by technical agreement).

---

¹ European Commission. *Joint Communication to the European Parliament and the Council on the Action Plan on Military Mobility*. Brussels, 28.3.2018.

2.5. Armament and equipment: Competent authorities from foreign armed forces /deploying country shall provide relevant information on the number, type and any other information needed on the equipment, armament and ammunition that their forces will have during their temporary stay in the Republic of Kosovo. Members of the armed foreign forces / deploying country will be able to carry weapons if they are authorized by local competent authorities based on the respective domestic and international legislation.

2.6. Compliance with domestic laws: Members of the foreign armed forces / deploying country, civilian components and their subordinates shall act in compliance with the effective legislation of the Republic of Kosovo as a host country and should not be involved in any activity which is out of their mission. If the member of the foreign armed forces / deploying country, civilian component or their subordinates act in contradiction with the domestic laws, the Republic of Kosovo as a host country can ask for the immediate dismissal/departure of the member/person from its territory.

2.7. Public safety and constitutional order: in cases when the host country / Republic of Kosovo considers that public safety and constitutional order are threatened by a member of foreign armed forces/deploying country, the Republic of Kosovo shall ask for their immediate dismissal/departure from the territory of Kosovo.

2.8. Jurisdiction: Authorities from the foreign armed forces/deploying country will have the right of exercising disciplinary and criminal jurisdiction over the members of the Force and civilian components of their country/deploying country.

Host country/Republic of Kosovo authorities will have the right of exercising exclusive jurisdiction over the members of the Force, civil components and subordinates from the deploying country in cases of punishable offences with the legislation of the Republic of Kosovo/as a host country and not condemned by the legislation of the deploying country and in cases when one of the above subjects causes violations with regards to security, independence, constitutional order and integrity of the Republic of Kosovo.

The authorities of the Republic of Kosovo/as a host country, shall have the primary right to exercise jurisdiction over the members of the Force, civilian components and subordinate personnel from the deploying country in respect of criminal offences of murder, serious injuries and other crimes against physical and sexual integrity, unless in cases when these actions are directed against a member of the Force or civilian component of the deploying country.

The relevant authorities of the Republic of Kosovo will cooperate with the authorities of the deploying country to resolve all cases in which they are confronted with competing competences with one another in the exercise of jurisdiction. If the country which has a primary right decides not to exercise the jurisdiction, it shall immediately inform the authorities of the other country. The authorities of the country which has the primary right to exercise the jurisdiction shall respond positively to the request of the authorities of the other country for any exemption from its right in cases when the other country considers such exemption to be of a particular importance. The authorities of the Republic of Kosovo/ as a host country will assist and cooperate with the authorities of the deploying country on issues such as detention or arrest of the members of the force, civilian components or subordinates, and their submission to the competent authorities in

compliance with the domestic legislation of the parties, and will also cooperate with one another in carrying out all necessary investigation and evidence collection.

2.9. Customs control: Members of the foreign armed forces from the deploying country, civilian components and subordinates shall be subject to laws and rules set by customs authorities of the Republic of Kosovo as a host country. The Customs Authorities of the Republic of Kosovo shall enjoy the right, under the general conditions defined by domestic laws and rules, to control the members of the foreign armed forces of the Sending Nation, Civil Component and their subordinates persons but with specific provisions of the new law, clear provisions will be established through which facilities will be created in the procedures for the passage of customs control of the forces.

Official documents with their respective stamps shall not be subject to customs control.

2.10. Exemptions from taxes and customs duties: Foreign armed forces of the deploying country will be able to import equipment, reasonable quantity of food, supplies and other goods for the exclusive use of the Forces without any customs duties.

Armed forces of the deploying country will be able to import and re-export without any customs duties their service vehicles required to accomplish the mission they have in the territory of the Republic of Kosovo. Service vehicles of the Forces are exempted from any national tax of Kosovo. Members of the foreign armed forces, civilian components and their subordinates can import their personal items and furniture as well as their vehicles free of charge. Vehicles for personal use are not subject to the exemption of Kosovo national taxes.

When the total exemption from taxes, customs duties or other financial obligations defined by the effective law of the Republic of Kosovo is not possible, fees should not be higher than those applicable to local forces.

2.11. Environment protection: Foreign armed forces/ deploying country shall recognize and accept the importance of environment protection in the context of activities carried out by the members of their forces in the territory of the Republic of Kosovo. Members of the foreign armed forces shall comply with the legal provisions of the Republic of Kosovo on environment protection. Competent Authorities from both countries will cooperate on this regard, especially for conducting training and exercises.

2.12. Vehicle driving licenses: Relevant Authorities of the Republic of Kosovo shall recognize the valid national driving licenses issued by the authorities of the deploying country.

2.13. Public health: Foreign armed forces of the deploying country shall respect the legislation of the Republic of Kosovo on public health. Members of the foreign armed forces, civilian components and their subordinates may be asked to provide an official health certificate issued by the deploying country to confirm that these people are not suffering from any contagious disease. The local competent authority shall inform in advance its counterpart at the deploying country of such request.

In cases where it is noted that the member of the foreign armed forces, civilian component or their subordinates has been infected with a contagious disease and presents a risk to the community, the competent authority of the Republic of Kosovo can request a temporary isolation or immediate repatriation from the territory of the Republic of Kosovo.

2.14. Claims for damages: Claims for the damages caused by the members of the deploying country to the property of the Republic of Kosovo as a host country shall be treated in accordance with the domestic civil legislation. Claims for damages by third parties, in cases of damage caused to their property by the members of the foreign armed forces or civilian components during exercises on duty shall be resolved by the competent Authority of the Republic of Kosovo while informing at the same time the competent Authority of the deploying country, which will be provided with specific provisions in the new law.

2.15. Medical services: The Republic of Kosovo will provide emergency medical and dental assistance to the members of the foreign armed forces and their civil components same as for the personnel of its forces.

In addition, this law would regulate also the issues related to the public safety and constitutional order, equipment, armament, jurisdiction, customs control, tax and customs duties exemptions; environment protection, public health, eventual damages etc.

Option 3: Signing of the Force Status Agreement with every NATO member state and Macedonia until the end of 2019.

A status of forces agreement is the clearest legal framework which in the best and fairest way regulates positioning of the armed forces in the territory of the respective states. In order to initiate, draft, sign and ratify such an agreement that would regulate the status of armed forces with each and every country, apart from the time and procedures required from the initiation up to ratification by Law with the 2/3 of all MPs of the Republic of Kosovo, there should be a will and readiness from the other party to establish procedures leading to SOFA agreements.

Recommended Options

The recommended alternative from the proposing body is to draft a law on the status of foreign armed forces in the territory of the Republic of Kosovo, which in addition to legal status would also regulate the procedures of entry/exit, temporary stay or transit movement in the territory of Republic of Kosovo.

CHAPTER 5 – OPTIONS SUMMARY

In joint discussion, as a proposing body we have reviewed a number of possible alternatives with local and international security stakeholders, namely NATO Advisory Liaison Team (NALT) and the conclusion was that this new policy would have its sole adequate option the legal basis/framework for this particular field, namely drafting and approval of the Law on Foreign Armed Forces Status in the Republic of Kosovo.

In fact, because KSF has invited foreign armed forces to various activities in its territory, the need for regulation of the status of these forces in the territory of the Republic of Kosovo has emerged.

Summary of Options			
Main Characteristics	Option 1	Option 2	Option 3
Highlights of options	No change in status - status quo	Regulating the status and procedures of entry/exit, temporary stay or transit movement of foreign armed forces in the territory of the Republic of Kosovo with a special law.	SOFAs with every NATO member country and Macedonia until the end of 2019.
Segmenti i popullsise /sektori/ rajoni i shënjestruar	Republic of Kosovo KSF	Republic of Kosovo Security Sector	Republic of Kosovo Security Sector
Implementation Characteristics – who is responsible – a governmental department (which one), private sector, citizens	MKSF/KSF	Primary responsibility falls to MKSF, MIA, Customs, MFA, MESP , MoH, MoJ, MoI, OPM, KIA and other relevant state institutions.	Primary responsibility falls to MKSF, MFA, MIA,OPM, MoJ, Customs, Assembly.
Program/Service Administration or Implementation	MKSF/KSF	Primary responsibility falls to MKSF, MIA, Customs, MFA, MESP, MoH, MoJ, MoI, OPM, KIA and other relevant state institutions.	Primary responsibility falls to MFA, MIA,OPM, MoJ, Customs, Assembly.
Laws, bylaws, amendments of existing laws and implementation and punishments.	There will be no amendments of laws or bylaws.	The proposals presented in Option 2 for each issue foresee a set of rules that are envisaged through the approval of the new law. The new law will be of the horizontal type framework for all state	There will be no amendements of laws or bylaws, but laws for the ratification of SOFA agreements with each country separately will have to be issued.

		bodies.	
Education and Communication Campaigns		The Ministry for the Kosovo Security Force will organize and coordinate a series of information tables with other institutions after the approval of the new Law	
Timelines – time of entering into force	No change	Submission of the Law for approval and review in Government is foreseen to be done in the second semester of the year 2018.	The laws for the ratification of SOFA agreements with partner states separately will enter into force after ratification by 2/3 of the votes in the Assembly of Kosovo and publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.

CHAPTER 6 - ANALYSIS OF OPTIONS

Advantages and disadvantages of Option 1:

This option does not provide adequate legal coverage for the development of activities with foreign forces in the territory of Kosovo. The negative consequences of this option would be the development of limited activities and limited capacities of the KSF with partners in the territory of Kosovo. This will slow down the professional upgrading of the KSF and may also neglect the KSF in multilateral activities that take place in the region and beyond. This option also carries various risks in the event of any accident or eventual incident, as it does not provide a clear legal basis for tackling the problem. There is no advantage in continuation of a 'status quo'.

Advantages and disadvantages of Option 2:

Creation of a new legal basis related to the status and procedures of entry/exit, temporary stay or transit movement of foreign armed forces of the territory of the Republic of Kosovo will fully achieve the objective set forth in this document.

This option will have an impact on the intensification of multinational activities in the territory of Kosovo and will also affect the increase of the number of invitations to the KSF for multinational activities outside Kosovo and vice-versa. This will have an impact

on increasing the professionalism of the KSF and maintaining its operational effectiveness. It would also provide legal basis for cooperation with partners for capacity building that the KSF does not have and will be in need of realization of its current and future mission. Increasing the number of multinational activities in Kosovo and the presence of partners will have a positive impact on our economy as well. There are no negative effects.

The normative definition by law, as a second option is more feasible, although it has no bilateral character. However, this Law regulates the status of foreign armed forces, accompanying civilian personnel of these forces and their subordinates, who enter/are invited to the Republic of Kosovo within the international cooperation framework, as well as their transit route throughout the territory of the Republic of Kosovo.

Advantages of Option 3:

The Status of Forces Agreement is the clearest legal framework that regulates the best the position of armed forces in the territory of respective states. Apart from taking time, the Agreement on the Status of Foreign Armed Forces within the framework of bilateral relations is hardly feasible because the level of such agreement is the level of international agreements that require both political will and qualified majority ratification in the Assembly.

This option requires long time and it is uncertain the objectives achievement set out in Chapter III. In addition to the negative effects on the development of the force, the negotiation and signing of agreements with individual states is a costly process.

When comparing the proposed options in chapter IV, we as a proposing body, consider that option 2, namely drafting and legal regulation of the status of foreign forces in the territory of Kosovo with a special law in the current situation would be more favorable for achieving of the goals and objectives set out in Chapter III.

6.1. Cost analysis of Options

Apart from the option of continuing the “status quo”, the other two options have the cost which needs to be covered by the budget of Kosovo. For more details of the cost, see the table below:

The cost for the next three years (in total)	Option 1	Option 2 (recommended)	Option 3
Covered by the existing budget	0	1,010,000 the administrative cost is also included	Administrative Cost
The cost for which is needed the additional financing from budget	0		€826.000

In the above table is seen that the Option 1 has to do with the continuation of the "status quo". In regard to the issue treated in this concept document, no activity is undertaken and as such the resources are not used. Therefore, the estimated cost of this option is 0 (zero).

Option 2 that represents the Recommended Option, an option which mainly is covered by the actual budget limit. The financing for this option is found through the re-orientation of the existing resources (saving opportunities). For this option, a Budget Impact Assessment has been prepared where details can be seen.

Option 3 represents the alternative opportunity but not the preferred to the solution of the issue treated in this concept document. According to this option, are needed not only human resources but also additional budgetary means in order to reach this bilateral agreement with all the member countries, where in total are 28 of them. The total cost calculated for the next three years for this Option is around 826,000 euros, which requests additional financing which mainly has to do with financing of activities of agreement negotiations with each country.

CHAPTER 7 – CONSULTATIONS

A Steering working team has been appointed to make drafting of needs for the status of foreign armed forces in the territory of Republic of Kosovo (based on decision of MKSF No. 45/04 dated 19.01.2018).

7.1. Consultations with experts (outside the Government)

Since the early stages of drafting this concept, NALT (NATO Liaison and Advisory Teams), team experts (American, Turkish and Slovenian) have been involved at the MKSF, who through advises and comments have consistently contributed to the drafting of this concept document.

7.2. Consultations with other ministries

Consultation with stakeholders - respective institutions directly affected.

In addition to regular meetings of the steering working team dated 22 March 2018 a one-day workshop is held under support of the Government Coordination Secretary and the SIDA project in which were invited and attended representatives from Ministry of Foreign Affairs, Ministry of Internal Affairs, Prime Minister Office, Government Coordination Secretary, Ministry of Justice, Ministry of Finance, Customs Kosovo Police, Ministry of European Integration etc.

Also, Ministry for Kosovo Security Force has made preliminary consultation which are done in accordance with article 7 of Regulation on Rules and Procedure of Government No. 09/2011.

Dated 29 March 2018 is held meeting of working team with representative of GCS (Government Coordination Secretary) and experts of SIDA project in which meeting are incorporated received comments.

In this workshop held are invited organization of civil society but did not attend.

From the process of meetings and consultation with involved actors is recommended:

- Recommended option to clarify and treat one by one issues projected to be regulated with provisions of the new law;
- In addition to clarification of NATO SOFA agreement and PfP SOFA, to be treated other examples from the respective states which have fixed issues with specific laws;
- To be determined that the process of drafting of the new law will be based and oriented-point agreement NATO SOFA, as well take into consideration development of policies at the EU level based on Joint Communication to the European Parliament and the Council on Action |Plan on Military Mobility.
- To make treatment of aspects of the customs control issue so by specific provisions of the new law will be determined clear provisions through which facilities are created in the procedures of passage of customs control of foreign armed forces;
- To extend inclusion of the state Institutions which will be part of the law execution under the recommended option;
- To determine deadlines when Ministry for Kosovo Security Force makes planning of drafting and proceeding for approval of the proposed draft-law under recommended option;

All above-listed recommendations are received and incorporated in the draft of this concept-document.

Consultation Results: At the end of the process arose joint conclusion that this areas shall be regulated by a specific Law which will norm status of foreign armed forces in the territory of Republic of Kosovo, check in –out procedures, temporary positioning or transit passage of them and other issues explained in the recommended option.

7.3 Consultation with the public and civil society

The Concept document was subject to public consultation process, based on the Regulation (GRK) No. 05/2016 on Minimum Standards for the Public Consultation Process, through the online platform, with stakeholders and the public.

This concept-document was published in the governmental platform of consultations with public <http://konsultimet.rks-gov>, dated 13 March up to 02 April 2018.

MKSF did not receive any contribution or feedback regard to concept –document from this process

CHAPTER 8 – COMPARISON OF OPTIONS

Option 1:

This option does not provide adequate legal coverage for the development of activities with foreign forces in the territory of Kosovo. The negative consequences of this option will be the development of limited activities and limited capacities of the KSF with partners in the territory of Kosovo. This will slow down the professional upgrading of the KSF and may also neglect the KSF in multilateral activities that take place in the region and beyond.

It is evident that Option 1 is more disadvantageous compared to Options 2 and 3 as Options 2 and 3 offer legal coverage and favor the development of foreign forces activities in the territory of Kosovo.

Option 2:

The establishment of a new legal base regarding the status and procedures of entry, exit, temporary stay or transit of foreign armed forces in the territory of the Republic of Kosovo will fully achieve the objective set out in this document. This option will have an impact on the intensification of multinational activities in the territory of Kosovo and will also affect the increase of the number of invitations to the KSF to multinational activities outside Kosovo and vice-versa. This will have an impact on increasing the professionalism of the KSF and maintainance of its operational effectiveness. It would also provide legal basis for cooperation with the partners in capacity building that the KSF does not have and we could need to implement current and future mission. Increasing the number of multi-national activities in Kosovo and the presence of partners will have a positive impact on our economy as well. No negative effects.

The normative definition by law as a second option is more feasible, although it has no bilateral character. However, this Law regulates the status of foreign armed forces, accompanying civilian personnel of these forces and their subordinates, who enter /are invited to the Republic of Kosovo within the framework of international cooperation, as well as their transit route throughout the territory of the Republic of Kosovo.

From the above-mentioned part, it is clear that Option 2 is more favorable than Option 1 as far as legal coverage is concerned, while it is more favorable than Option 3 because it is much easier and faster since the special law is approved by the Assembly while Option 3 requires the will of other countries, as well.

Option 3:

The Status of Forces Agreement is the clearest legal framework that regulates the best the stay of armed forces in the territory of respective states. The Status of Forces Agreement is the clearest legal framework that regulates the best the position of armed forces in the territory of respective states. Apart from taking time, the Agreement on the Status of

Foreign Armed Forces within the framework of bilateral relations is hardly feasible because the level of such agreement is the level of international agreements that require both political will and qualified majority ratification in the Assembly. Option 3 is more disadvantageous compared to Option 2 as it takes a long time and it is not certain that the objectives set out in Chapter III will be achieved because it requires both, the political will and qualified majority ratification in the Assembly. Option 3 is more favorable than Option 1 as it offers legal certainty and favors the development of foreign forces activities in the territory of Kosovo.

CHAPTER 9 – RECOMMENDATIONS

During its course of work, the working group responsible for drafting of this concept document has assessed that Option 2 is the recommended and suitable option to achieve the goals that will be set out in the Law on the status of foreign armed forces in the territory of the Republic of Kosovo until Kosovo becomes a NATO SOFA signatory, or signs bilateral agreements on the status of military forces with all NATO partners.

This would create the necessary legal basis for all Kosovo institutions to cooperate with the armed forces personnel of our partners. This is the most suitable and probable option, which will enable the achievement of the country's objectives in relation to the strengthening of military and security cooperation relations with partner countries.

If the concept document is approved, the Ministry for the Kosovo Security Force together with respective institutions will start preparations for drafting the new Law, which then would be sent to the Government for further proceeding.

Recommendation of the Ministry for the Kosovo Security Force is that the Concept Document be approved by the Government of the Republic of Kosovo.

CHAPTER 10 - COMMUNICATION

The Ministry for the Kosovo Security Force will be focused on providing information on the details of the process, which will take into account consultations with experts in relevant field as well as consultation with relevant institutional stakeholders and civil society.

Due to the special importance, it is imperative to have an adequate communication with the public. The Ministry for the Kosovo Security Force will communicate with all relevant stakeholders. Communication will be conducted by implementing a comprehensive approach of all relevant stakeholders through roundtables, meetings, etc.

As of standard operating procedures and norms of ministries and the Office of PM, the respective draft document will be releasable for public either within the list of annual draft documents on official webpage of the Prime Minister, <http://www.kryeministri-ks.net/>, or as a single policy paper within the internal plan of the ministry. Also, the approved concept paper is published on the relevant website even after the approval by the Government with a special decision.

Republika e Kosovës
Republika Kosova-RepublicofKosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës/ Ministerstvo za Kosovske
Bezbednosne Snage/Ministry for the Kosovo Security Force

KONCEPT DOKUMENT
O STATUSU STRANIH ORUŽANIH SNAGA U
TERITORIJI REPUBLIKE KOSOVA

2018

POGLAVJE 1. UVOD

Uzimajući u obzir trenutnu ustavnu i zakonsku misiju Kosovskih Snaga Bezbednosti i proces razvoja i njegovu transformaciju u Oružanim Snagama, ciljevi za razvoj i integraciju u međunarodnim bezbednosnim strukturama, kao i povećano interesovanje za saradnju sa prijateljskim zemaljama je u toku, Republika Kosovo, posebno KSB-a, u okviru saradnje u oblasti odbrane i bezbednosti sa državama i međunarodnim organizacijama, će planirati, organizovati obuke i zajedničke vežbe na teritoriji Kosova, zajedno sa partnerske oružane snage ne isključivati operacije. U zavisnosti od nivoa organizacije i obuke i vežbi ili operacije na teritoriji naše zemlje će omogućiti ulazak osobljem, oružje i opremu snage stranih zemalja, u okviru zajedničkih aktivnosti.

Ministarstvo za Kosovske Snage Bezbednosti, na osnovu bilateralnih sporazuma i Zakona Br. 04/L-177 o Slanju KSB-a u Inostranstvu, učestvovao je u nekoliko humanitarnih misija i brojnim zajedničkim obukama i vežbama u inostranstvu sa partnerskim zemljama.

Za budućnost, MKSB/KBS je planirao da u tekuće godišnje vežbe unutar zemlje, pozvati oružane snage partnerskih država, sa ciljem zajedničkih obuci i vežbi za održavanje i povećanje operativne spremnosti i razvoja kapaciteta za sledeću misiju.

Pitanje slanja pripadnika KSB-a operacijama, obukama i vežbama u inostranstvu regulisano je posebnim zakonom, dok će se u ovom konceptu rešiti način regulacije statusa, procedure ulaska, privremenog boravka i tranzita stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo.

U toku razvoja i transformacije KSB-a za budućnost, opšti cilj je članstvo Republike Kosovo u program PfP-a (Partnerstvo za Mir), koji se sastoji od dva aspekta: političkog i vojnog.

U političkim aspektom, kroz PfP-a Kosovo namerava da pokrene novo poglavlje saradnje i partnerstva sa NATO-om, što sačinjava jedan korak napred za potpunu integraciju u evroatlantsku strukturu.

U vojnog aspektu, Kosovo namerava da učestvuje u zajedničkim vojnim vežbama sa članovima NATO-a i članovima PfP-a. Takođe namerava da proširi mogućnost slanja svojih pripadnika u obucima akademske i školske centre, zajedničke terenske vežbe i stvarne humanitarne i mirovne operacije sa partnerskim zemljama.

Ovaj dokument će biti u funkciji ispunjavanja strateških državnih ciljeva oblasti saradnje i regionalne i evroatlantske integracije utvrđenih u ključnim strateškim dokumentima.

1.1. Vladine Dokumenti koji su povezane za pripremu ovog concept dokumenta

Važnost izrade ovog dokumenta direktno je povezana sa Programom Vlade Republike Kosovo 2017-2021 i Analizi Strateškog Pregleda Sektora Bezbednosti (SPSB -2014).

U Programu Vlade Republike Kosova 2017-2021, u okviru liste ciljeva MKSB-a je predviđeno:

- 1. Jačanje operativnih kapaciteta i sposobnosti KSB-a za realiziranje operacija reagovanja nad krizama, civilne zaštite i podrške civilnim vlastima u upravljanju krize;*
- 2. Izgradnja kapaciteta i profesionalne veštine za slanje u inostranstvo za učešće u međunarodnim humanitarnim operacijama;*
- 3. Pracenje profesionalizma osoblja, modernizacije opreme i materijala, logističke podrške i poboljšanja infrastrukture;*
- 4. Nastavak procesa pripreme planiranja za transformaciju MKSB/KSB u Ministarstvo Odbrane /OSK;*
- 5. Proces transformacije MKSB/KSB u MO/OSK i uspostavljanje novih jedinica OSK prema preporukama SPSB-a (nakon odluke o transformaciji) ;*
- 6. Dalje produbiti međunarodnu saradnju u oblasti bezbednosti i odbrane s ciljem pridruživanja regionalnim inicijativama, PfP i integraciji u NATO.*

Ispunjavanje ovih ciljeva direktno se odnosi na primjenu multilateralnih vojnih obukama i vežbama uz učešće stranih vojnih snaga na teritoriji Kosova.

Na osnovu Analize Strateškog Pregled Sektora Bezbednosti (2014), jedan od glavnih preporuka je transformacija KSB-a u OSK, što znači promenu strukture, povećanjem broja, i pre svega promenu misije iz sadašnje misije u snagu sa misijom da zaštititi teritoriju. Kako bi se KSB nastaviti profesionalni razvoj u okviru trenutnoj misiji, ali u smislu pripreme za sprovođenju preporuke gore pomenutom analize do političke odluke za transformaciju, kritično je proširenje saradnje sa NATO-om, kao i bilateralni odnosi sa evroatlantskim partnerima.

Dakle, na osnovu odgovarajućih državnih ciljeva, svrha sama je regulisanje statusa stranih snaga koje učestvuju u našoj zemlji u okviru saradnje u oblasti odbranci i bezbednosti.

POGLAVLJE 2- OPIS I DEFINISANJE GLAVNOG PITANJA/PROBLEMA

2.1. Trenutna politika:

Kosovo nije deo NATO ili PfP-a, odnosno potpisnika NATO SOFA (dokument koji reguliše status oružanih snaga svih zemalja članica NATO-a) i u odsustvu sporazuma SOFA, ali na pojedinim državama koje tretiraju i reguliše status, proceduru za ulazak, privremeni boravak i tranzit stranih oružanih snaga na teritoriji odgovarajućih država. Dakle, Sektor Bezbednosti na Kosovu suočava sa preprekama za učešće stranih oružanih snaga u našoj zemlji, sa ciljem realiziranja vojnih obukama i vežbama iz koje će imati koristi Kosovske Snage Bezbednosti. Isključene iz ove situacije su osoblja KFOR-a/UNMIK-a koji borave na Kosovu prema Rezoluciji 1244 Ujedinjenih Nacija.

S obzirom da je Kosovo orijentisana i posvećena generalni bude deo evroatlantskih mehanizama, pored političkih odluka potrebno je pristup materijalnih, administrativnih i operativnih Kosovske Snage Bezbednosti sa NATO-om. Ovaj pristup i adaptacija predstavljaju dug i skup proces. Razvoj zajedničkih aktivnosti u oblasti odbrane i sigurnosti sa našim strateškim partnerima je put koji približava KBS sa partnerima u NATO-u. Ove aktivnosti uključuju različite vežbe (terenske, vežbe u tabeli, vežbe situacijama), seminare, radionice, razmenu iskustava, obuke, kurseve, itd. Ove aktivnosti su organizovane pod okriljem partnerskih država i na teritorijama različitih zemalja. Dakle, KSB je u partnerstvu sa drugim članicama NATO-a, pored učešća u aktivnostima koje su organizovane van Kosova, takođe treba organizirati aktivnosti na Kosovu.

Do sada, na Kosovu na osnovu člana 18 i 65 (1) Ustava Republike Kosova je uspela da potpiše i ratifikuje sporazum samo SOFA sa Albanijom (Zakon br. 04/L-248 o ratifikaciji snage status člana Oružane Snage Republike Albanije i Kosovske Snage Republike Kosovo tokom privremenog boravka na nivou država teritoriji (februar 2014), i Zakonom br. 04/L-122 za razmenu ratifikaciju diplomatskih nota o statusu stranih snaga između Republike Kosovo i Sjedinjenih Američkih Država (februar 2012).

2.2. Problematika

Kosovo nije potpisnik NATO SOFA i ne postoji bilateralni sporazum o statusu stranih oružanih snaga sa većinskim država članica NATO-s (osim SAD i Albanije), i to predstavlja prepreku za učešće oružane snage naših partnera u aktivnostima koje organizuje KBS ili bilo koja druga institucija u Kosovu na teritoriji naše zemlje.

Zbog tog razloga, neophodno je regulisati status stranih oružanih snaga na Kosovu sve dok Kosovo ne postane potpisnik NATO SOFA.

Uzimajući u obzir status Kosova, a posebno status Kosovskih Snaga Bezbednosti, ova politika ima za cilj da se bavi i normativno regulisanje ovog pitanja do članstva Kosova u PfP i NATO.

2.3. Zakonodavstvo povezane sa problematikom:

Trenutno postojeći pravni okvir, koji se bavi ne samo organizacije, funkcionisanja i ovlašćenja Kosovskih Snaga Bezbednosti u okviru postojećeg ustavnog i pravnog misije, nego i pitanja u vezi sa problematikom tretirano iz ovog koncepta, odnosno statusa i procedura ulaska, boravka ili tranzita stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo, mi navodimo sledeće:

- Zakon br. 03/L-046 o Kosovskim Snagama Bezbednosti;
- Zakon br. 04/L-177 o Slanje KSB-a u inostranstvo;
- Zakon br. 04/L-072 o Kontroli i Nadzoru Državne Granice;
- Kodeks br. 03/L-109, Carinski i akcizni Kodeks Kosova;
- Zakon br. 04/L-076, o Policiji.

Tokom implementacije navedenih zakonodavstvo, identifikovano su brojnih pitanja koja ne definišu jasno status i procedure za ulazak, privremeni boravak ili tranzit stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo.

2.3.1. Zakon Br. 03/L-046 o Kosovskim Snagama Bezbednosti, u članu 12, predviđao je da "Svi pripadnici Kosovskih Snaga Bezbednosti podležu važećim zakonima na Kosovu. Tokom službe van teritorijalnih granica Republike Kosova, pripadnici Kosovskih Snaga Bezbednosti podležu zakonima Republike Kosova i zemlje domaćina, osim ako nije drugačije dogovoreno u Sporazumu o statusu Snage".

2.3.2. Zakonom Br.04/L-177 o Slanje Kosovskim Snagama Bezbednosti u inostranstvu, član 6 propisuje da "slanje u inostranstvo KSB-a - smatra se slanje pripadnika ili komitigenta KSB-a na:

- Operacije podrške miru;
- Humanitarne operacije, i
- Obuka i vežbe

Dok u članom 4 ovog zakona, koji se odnosi na nadležnosti, utvrđeno je da "Tokom službe van teritorijalnih granica Republike Kosova, pripadnici KSB-a podležu zakonima Kosova i zemlje domaćina, osim ako nije drugačije dogovoreno sa Sporazumom o statusu snage".

Odredbama navedenih zakona nije definisan i regulisan status, nadležnost i postupak ulaska, boravak ili tranzit stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo.

2.3.3. Zakon Br.04/L-072 o kontroli i nadzoru državne granice: Jedini zakon koji se delimično odnosi na problematiku na koji se ovaj koncept dokumenat odnosi je Zakon Br.04/L-072 o kontroli i nadgledanju državne granice.

Ovaj zakon, u članu 18, stav 1 i 2, koji se odnosi na ulazak pripadnika stranih bezbednosnih organa u Republici Kosovo, određuje da "1. U Republici Kosovo može ući pripadnici stranih bezbednosnih organa u uniforme, vatreno oružjem, opremu i vozila označena njihovim oznakama u skladu sa međunarodnim sporazumima. 2. Slučajevi iz stava 1. ovog

člana neće se primjenjivati na upis, boravak ili transfer stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo za vršenje aktivnosti, obuku i učešće u mirovnim i humanitarnim operacijama u skladu sa važećim zakonima.”

2.3.4 Sa Kodom Br. Br.03/L-109 o carinskom zakoniku i akcizama na Kosovu , u članom 2 određeno da “*Ovaj kodeks reguliše osnovne elemente sistema carinske zaštite privrede Republike Kosova i prava i obaveze svih učesnika u implementaciji carinskog zakonodavstva* Ovaj Kodeks takođe određuje da su neke aktegorije robe i organizacije in neke subjekte su oslobođene ili nisu odgovorne za uvozne obaveze. Član 134 Dodatka A,Carinskog Kodeksa i Zakon o akciza propisuje da; carinski organi moraju dozvoliti izuzeća predviđene drugim važećim zakonima na Kosovu. Prema Dodatku C Carinskog Kodeksa i akcizama preko kojeg je predviđeno: izuzeće od poreza na akcize UNMIK izvođač, specijalne agencije Ujedinjenih Nacija i KFOR-a, koji uvoze robu da bi se ti izvođači koristili samo u vezi s izvršavanjem ugovora za UNMIK, specijalizovane agencije Ujedinjenih Nacija i KFOR-a.

Iz ovo izlazi da se odredbe navedenog zakona nije definisana i regulisana oslobođenje od plaćanja uvoznih obaveza na stranim oružanim snagama i za njihovu robu treba da uđu na teritoriju Republike Kosovo.

2.3.5. Zakon Br. 04/L-076 o Policiji: Ovaj zakon, u članom 9 stavovi 9.1 i 9.2, postavlja osnovu međunarodne saradnje Kosovske Policije, i određuje da “*9.1 Policija sarađuje sa međunarodnim policijskim organizacijama i sa drugim inostranim institucijama, na osnovu zakona na snazi ili u skladu sa međunarodnim sporazumom. 9.2 Policija može poslati policijske službenike da privremeno služe u nekoj drugoj međunarodnoj policijskoj organizaciji u cilju obavljanja policijskih dužnosti van zemlje, u skladu sa zakonom na snazi ili na osnovu međunarodnih sporazuma*”.

Iz ovo izlazi da je Kosovska Policija može sarađivati sa “*međunarodnim policijskim organizacijama i drugim stranim institucijama*”, koje mogu biti element stranih oružanih snaga, ali ovaj zakon ne reguliše status zvaničnika tih organizacija na teritoriji Kosova.

Normativno obuhvaćanje statusa i nadležnosti stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosova, osim ako se Međunarodnim Sporazumom SOFA nije tretiran i regulisan posebnim normativnim aktom

2.4. Iskustvo u drugim zemljama

Sve zemlje članice NATO-a su potpisnici i direktno primjenjuju u NATO SOFA sporazum, potpisani od strane članova Severnoatlantski sporazum (North Atlantic Treaty Organization), sa kojim je regulisan status snaga na teritoriji drugog člana stranke NATO -a.

Takođe, osim NATO SOFA sporazuma (od članica NATO), postoji PfP SOFA (The partnership for Peace Status of Forces Agreement (PfP SOFA), koji je multilateralni

sporazum između NATO članica NATO-a i zemalja učesnica u programu PfP. I ovaj dokument se bavi i statusom stranih snaga, dok je prisutan na teritoriji druge države.

Dok Kosovo nije član NATO-a ili Partnerstva za mir (PfP), ovi sporazumi se ne primjenjuju na našu zemlju.

Tabela 1. Pravna osnova koja reguliše status stranih snaga iz iskustava drugih država.

Države	Pravna Osnova	Države kojima su posvećene	Pitanja koja regulišu	Beleška	Izvor informacija
1 Velika Britanija	1. SOFA; 2. PFP SOFA; 3. Visiting Forces Act 1952; 4. Armed Forces Act 1996.	1. Države članice NATO-a. 2. Ona pokriva snage država koje nisu članice NATO-a, ali su se složile da učestvuju u programu NATO-a Partnersvata za mir (PIM). 3. Kanada, Australija, Novi Zeland, Južna Afrika, Indija, Pakistan, Cejlон, Gana, Malezija, Republika Kipar, Nigerija, Sijera Leone, Tanganjika Jamajka, Trinidad i Tobago, Uganda, Kenija, Zanzibar, Malavi, Zambija, Malta, Gambija, Gvajana, Bocvana, Lesoto, Singapur, Barbados, Mauricijus, Svazi, Tonga, Fidži, Bahami, Bangladeš, Solomonska ostrva, Tuvalu, Dominika, St. Lucija, Kiribati, St. Vincent i	1. Uređuje status oružanih snaga svih zemalja članica NATO-a. 2. Potpisnici PFP SOFA će tačno identificirati koji će status i privilegije rrijihovih snaga biti, objekti i imuniteti na koje će se primjenjivati na njih kada su prisutni na teritoriji druge države. 3. Visiting Forces Act 1952 god. uključuje NATO SOFA u zakon Ujedinjenog Kraljevstva. Zajedno oni pružaju sveobuhvatni okvir za postavljanje stranih snaga u Ujedinjenom Kraljevstvu. Odredbe ovog zakona proširelile su se u vojno sedište NATO-a u Ujedinjenom Kraljevstvu od strane Kancelarije Međunarodnog Štaba i Organizacije Odbrane 1964. godine. 4. Armed Forces Act 1996. je proširenje Visiting Forces Act 1952. za treće zemlje, koje se mogu označiti kao mesta za koja se primjenjuje Akt / Zakon.	N/D	https://www.nato.int/cps/en/natolive/official_texts/17265.htm http://www.legislation.gov.uk/ukpga/Geo6and1Eliz2/15-16/67/contents http://www.legislation.gov.uk/ukpga/1996/46/section/33

	Grenadine, Papa Nova Gvineja, Samoa Zapad i Nauru, Zimbabve, Novi Hebridi, Belize, Antigua i Bardua, Sveti Kristofor i Nevis, Brunel ili Maldivi, Namibija, Kamerun i Mozambik. 4. Vredi za treće zemlje (niti članove NATO niti članove PIM). Listu država možete pronaći u odeljku "napomene".	
2 Novi Zeland	Visiting Forces Act 2004 Ovaj zakon se primjenjuje na sve strane snage posjetioce Novog Zelanda, civilne komponente i njihovi podređeni	Ovaj zakon stupio je na snagu 1. jula 2004. godine i poništo je Visiting Forces Act te iz 1939. godine. Ovaj zakon reguliše pitanja koja se odnose na nadležnost, hapšenje; postupke pred sudskim tribunalom; zatvaranje; pravni postupci pred sudovima Novi Zeland; primenu zakona koje primjenjuju nove oružane snage Novog Zelanda, posetom snage; primena "Novozelandski Bill of Right sAct 1990", koji definira osnovna prava i slobode svakog ko je predmet novozelandskog zakona; smrt članova posete snage; i žalbe

<http://www.legislation.govt.nz/act/public/2004/0059/latest/whole.html>

Ovaj zakon upravlja
Odbrambene Snage Novog
Zelanda.

Stupanjem na snagu ovog zakona izmijenjeni su sljedeći zakoni:
1. Armed Forces Discipline Act 1971
2. Arms Act 1983.
3. Births, Deaths and Marriages Registration Act 1995.
4. Coroners Act 1988.
5. Crown Proceedings Act 1950.
6. Defence Act 1990.
7. Extradiation Act 1999.
8. Immigration Act 1987..
8. Immigration Act 1987.

	Defence (Visiting Forces) Act 1963 Defence (Visiting Forces) Regulations 1963 Defence (Visiting Forces) Regulations (Amendment) 1994 No. 407	Zemlje u okviru zajednice naroda: Bangladeš, Brunej Darussalam, Kanada, Indija, Kenija, Malezija, Mozambik, Novi Zeland, Pakistan, Papua Nova Gvineja, Singapur, Južna Afrika, Šri Lanka, Tonga, Ujedinjeno Kraljevstvo, Zimbabve. Ostale zemlje na koje se primjenjuje ovaj zakon su: Argentina, Brazil, Kambodža, Čile, Kina, Češka, Danska, Istočni Timor, Egipat, Fidži, Francuska, Njemačka, Mađarska, Indonezija, Nepal, Nizozemска, Norveška, Poljska, Portugal, Katar, Republika Koreja, Filipini, Španija, Švedska, Tajland, Turska, Ujedinjeni Arapski Emirati, Sjedinjene Države i Urugvaj.	Ovaj zakon reguliše pravni status nekih od stranih vojnih snaga u Australiji. Zakon dozvoljava stranim vojnim (posjecenim) vojnim vlastima da izvrše svoje vojno pravo za svoje osoblje dok su u Australiji i predviđa odgovarajuću suspensiju australijske nadležnosti nad tim osobljem pod određenim okolnostima. Zakon koji se primjenjuje u inostranstvu putem Pravilnika o Odbrajni (Posjecujuće Snage) je mogući mehanizam za domace provođenje Sporazuma o Statusu Snaga (SOFA) između Australije i različitih zemalja.	Za odbrambene i saradničke aktivnosti, Australija ima nekoliko Memoranduma o Spoazumevanju (MoU), kao što su Sjedinjene Države, Filipini, Francuskoj, Kiparskoj Republiци, Maleziji, Novom Zelandu, Papui Novoj Gvineji, Singapuru i Sjedinjenim Državama, kao i zajednički sporazum između Solomonskih Ostrva, Australije, Novog Zelanda, Fidžija, Papua Nove Gvineje, Samoe i Tonga se odnosi na operacije i položaj policije i oružanih snaga i drugog osobљa smeštenog na Solomonskim Ostrvima.	https://www.legislation.gov.au/Details/C2004C00463 https://www.legislation.gov.au/Details/F2015C00297 http://classic.austlii.edu.au/au/legis/cth/numreg.es/dfr1994n407433.html http://www.defence.gov.au/legal/digalink.asp
3	Australija			Australija takođe ima potpisani SOFA sa Američkim Snagama u Australiji, SOFA recipročnu sa Papua Nev Guineom, SOFA sa Singapurom, uzajamni SOFA sa Malezijom i SOFA sa Novim	

		Zelandom. Australija čeka potpisivanje ugovora SOFA sa Japanom, koja će biti takođe prvo od ove vrste za Japan.	<p>Ovim zakonom uređuje se način i postupak za raspoređivanje i transfer stranih vojnih snaga na teritoriji Republike Albanije, kao i za raspoređivanje albanskih vojnih snaga u inostranstvu.</p> <p>Ovaj zakon važi za sve strane vojne snage na teritoriji Republike Albanije.</p> <p>raspoređivanje i transfer stranih vojnih snaga na teritoriji Republike Albanije, kao i za raspoređivanje albanskih vojnih snaga u inostranstvu".</p>	<p>Odobravanje tranzitne dozvole za vojne snage zemalja članica NATO-a i zemalja članica PFP-a SOFA obavlja se ponosno Ministru Odbrane, a za države koje nisu članice NATO-a ili države članice SOF-a PFP-a, davanje odobrenja provoza provodi se odlukom Vijeća ministara.</p> <p>Zakon br.175/2013 za izmenu Zakona br. 9363 dt. 24.03.2005.</p> <p>Zakon br. 10218 od 04.02.2010. O nekim dopunama i promenama Zakona br. 9363 dt. 24.03.2005 OP br. 357 od 13.06.2007 god. o "Procedurama za davanje dozvole</p>	<p>http://www.mod.gov.al/images/aktelijore/misione/8.pdf</p> <p>http://www.mbrojtaj.gov.al/images/aktelijore/misione/Ligi_175_2013_ndryshuar.pdf</p> <p>http://www.mod.gov.al/images/aktelijore/misione/9.pdf</p> <p>http://www.mod.gov.al/images/aktelijore/misione/vkm_357_2007.pdf</p>
4	Albanija				

	(diplomatsko odobrenje) za ulazak, smanjenje i prenos vojnih brodova, vojnih aviona i prevoznih sredstava i ili stranih vojnih oklopnih vozila, u vazdušnom, pomorskom i teritorijalnom prostoru Republike Albanije

POGLAVLJE 3- CILJEVI I OBJEKTIVE

Cilj

- Posebna regulacija statusa, procedura za ulazak, privremeni boravak i tranzit stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo.

Objektive

- Produbljivanje saradnje i angažovanja u regionalnim mehanizmima i strukturama odbrane i bezbednosti;
- Interoperabilnost sa regionalnim i međunarodnim partnerima u oblasti odbrane i bezbednosti;
- Održavanje i napredovanje operativne spremnosti, kao i razvoj operativnih kapaciteta u sektoru bezbednosti.

Imajuci u vidu povećanje interesovanja za saradnju sa partnerskim zemljama, KBS će nastaviti da pozove strane vojne snage na obuku i zajedničke vežbe na teritoriji Kosova. Oružane Snage partnera predviđene da učestvuju u ovim vežbama, zavisno od organizacije vežbi, ulazeće na našu teritoriju oružjem i opremom i će razvijati simulirane vežbe.

Svaki simulirano bojno polje tokom vežbe će biti veoma realna, koji mogu ni eventualni incidenti ili nesreće učesnika u obuci i vežbe, uprkos merama bezbednosti prostora gde se drže obuka i vežba Odgovarajuće, ova politika odgovara na sve ostale aktivnosti kosovskih institucija, zasnovane na međunarodnoj saradnji u oblasti odbrane i bezbednosti.

POGLAVLJE 4 - OPCIJE

Opcija 1: Opcija status quo – nema promene

Jedna od alternativa je *status quo* ili se ne preuzima nikakva akcija. Ova opcija smatramo da je neprikladno iz mnogih razloga nisu u vezi sa normativnim pokrivenost ovog pitanja, koja utiče na stvaranje potencijalno realizacije operacija, obuke i vežbe sa partnerskim zemljama na teritoriji Republike Kosovo. Ovo će usporiti profesionalnu nadogradnju KBS-a i takođe može uticati na mračnu stranu KSB-a u multilateralnim aktivnostima koje se odvijaju u regionu i šire.

Opcija 2: Promena postojeće politike - Izrada novog zakona

Postojeća situacija može se izmeniti usvajanjem posebnog zakona o statusu stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo, kojim bi se regulisao pravni status i postupci za ulazak, izlaz, privremeni boravak ili tranzit na teritoriji Republike Kosovo. Na osnovu ovog zakona, pored normativne regulacije gore pomenutih pitanja, olakšala bi se i organizacija i sprovođenje operacija, obuke i vežbe sa oružanim snagama partnerskih država, što bi pored povećanja nivoa saradnje čak i uspostavljanju i održavanju operativnosti snage.

Proces izrade novog zakona biće zasnovan i imaće orijentacionu tačku sporazum NATO SOFA i uzetiće u obzir razvoj politike na nivou EU, na osnovu Zajedničkog Saopštenja Parlamenta i Evropskog Saveta o Akcionom Planu za Vojnu Mobilnost.

2.1. Svrha: izmena postojećeg politike posebnim okvirnim zakonom kojim bih regulisao status stranih oružanih snaga, pratećeg civilnog osoblja ovih snaga i njihovih podređenih, koji su pozvani u Republiku Kosovo u okviru međunarodne saradnje, kao i ulazak i način njihovog tranzita kroz teritoriju Republike Kosovo.

Pored toga, ovaj zakon bi regulisao: procedure ulaska, privremeni boravak i izlazak sa teritorije; naoružanje, javna bezbednost i ustavni poredak, nadležnost, carinska kontrola, izuzeća od carina i obaveza; za tita ivotne sredine, javno zdravlje; eventualne tete, itd.

2.2. Obim: Ovaj zakon će se primenjivati na sve strane oružane snage, civilno prateće osoblje ovih snaga i njihove potčinjene koji ulaze u Republiku Kosovo, izuzev pripadnika KFOR-a / UNMIK-a.

2.3. Ulazak i izlazak sa teritorije: Pripadnici Stranih Oružanih snaga/države koja šalje, u slučaju ulaska i izlaska sa teritorije Republike Kosova, moraju biti dostavljeni relevantni dokumenti kao što su: Poziv od dotične Kosovske institucije, ličnih identifikacionih dokumenata ili Vojnu ličnu kartu i nalog za kolektivni ili pojedinačni pokret, izdate od strane nadležne institucije države koja šalje. Civilnih komponenti i potčinjenih biće potreban pasoš ili lična karta. Republika Kosovo će ove dokumente prihvatići kao redovne dokumente za upis članova Strane oružane snage / države slanja, civilne komponente i podređeni lica, bez ikakvog dodatnog zahteva. Pripadnici Stranih oružanih snaga/država koja šalje, prilikom prelaska granice za ulazak ili izlazak sa teritorije Republike Kosovo, poštuju obaveze prema pravilima kontrole granice.

2.4. Postupci privremenog boravka: Postupci privremenog boravka stranih oružanih snaga na teritoriji Kosova, civilnih komponenti i zavisnih lica biće potpisani sa Kosovskim zakonodavstvom. Privremeni boravak na teritoriji Kosova ima za cilj obuke i vežbe, obuke ili operacije i druge aspekte saradnje između država. Detalji sa svrhom boravaka, broju pripadnika snage, civilnim komponentama i zavisnicima, odluci o rasporedu, trajanju i drugim potrebnim informacijama utvrđuju nadležni organi (tehničkim ugovorom).

2.5. Oružanje i oprema: nadležni organi Stranih Oružanih Snaga/država koja šalje moraju pružiti relevantne informacije o broju, vrsti i svim ostalim informacijama neophodnim za opremu, oružje i municiju svojih snaga, koje će ih imati u to vrijeme privremeni boravak na teritoriji Republike Kosova. Pripadnici stranih oružanih snaga/ država koja šalje mogu nositi oružje ukoliko ovlašćuju nadležne lokalne vlasti, na osnovu domaćeg zakonodavstva i međunarodnog zakonodavstva u ovim slučajevima.

2.6. Usklađenost sa lokalnim zakonima, Pripadnici stranih oružanih snaga/ država koja šalje, civilne komponente i njihovih podređenih lica, postupa u skladu sa zakonodavstvom na snazi u Republici Kosova kao zemlje domaćina/i ne moraju uključiti u bilo kojoj aktivnosti koja je van svoje misije na teritoriji Republike Kosovo. U slučaju kada

pripadnik stranih oružanih snaga/ država koja šalje, civilna komponenta ili njihovih podređenih lica deluju u suprotnosti sa lokalnim zakonima, Republika Kosovo, kao država domaćin može da zahteva da se odmah uklanjanje pripadnika/osoba sa njene teritorije.

2.7. Javne Bezbednosti i ustavni poredak u slučajevima kada država domaćina/Republika Kosovo osudja/ocenjuje da javna bezbednost i ustavni poredak zemlje je ugrožena od strane pripadnika stranih oružanih snaga/ država koja šalje, Republika Kosovo treba da traže uklanjanje pripadnika/osobe sa teritorije Kosova.

2.8. Nadležnost: Vlasti stranih oružanih snaga /Država koja šalje će imati pravo da vrši na teritoriji naše krivične i disciplinske nadležnosti države nad pripadnicima snaga i njihovih civilnih komponenti / država koja šalje.

Organi države domaćina/Republika Kosovo će imati pravo da vrše isključivu nadležnost nad pripadnicima snage, civilne komponente i podređenih lica države koja šalje u slučaju kršenja od kojih su kažnjiva zakonom Republike Kosovo/kao zemlje domaćina, i ne kažnjive i po zakonu države koja šalje, a u slučajevima kada je jedan od gore navedenih subjekata izaziva kršenja koje se odnose na bezbednost, nezavisnost, integritet i ustavni poredak Republike Kosovo.

Vlasti Republike Kosovo/kao država domaćina, imaće primarnu pravo da vrši nadležnost nad pripadnicima Snage, civilne komponente i podređenih osoblja države koja šalje u vezi sa krivičnim delima ubistva, teške povrede i druge zločine protiv fizičkog i seksualnog integriteta, osim kada su takvi postupci usmereni protiv pripadnika snaga ili civilne komponente države koja šalje.

Nadležne vlasti Republike Kosovo će sarađivati sa organima države koja šalje za rešavanje svih slučajeva u kojima se suočava sa prava konkurisanja jedna drugom na vršenju nadležnosti. Ako država koja ima primarnu pravo odluči da se ne vrši nadležnost, odmah treba da obavesti organima druge države. Državni organi koji imaju primarnu pravo da vrši nadležnost će odgovoriti sa razumevanjem zahtev drugih državnih organa za bilo koju od njegovog isključenja od njegovog prava u slučajevima kada je druga država smatra da takva isključenja je od posebnog značaja. Vlasti Republike Kosova/ kao Država domaćina će pomoći i sarađivati sa vlastima države koja šalje o pitanjima koja se odnose na pritvor ili uhapšenje pripadnicima Snage, civilne komponente ili podređenih lica, i njihovo dostavljanje nadležnim organima u skladu sa unutrašnjim zakonodavstvom stranaka, i sarađivati jedni s drugima kako bi sproveli sve neophodne istrage i prikupili dokaze.

2.9. Carinska kontrola: Pripadnici stranih oružanih snaga države koja šalje, civilne komponente i i podređenih lica podležu zakonima i pravilima propisanim od strane carinskih organa Republike Kosovo kao država domaćina Carinski Organi Republike Kosova uživaju pravo, prema opštim uslovima utvrđenim zakonima i internih propisa, da kontrolisu pripadnike stranih oružanih Snaga Države koja šalje, civilnih komponenata i njihovi ovisnici, ali da će se posebnim odredbama novog zakona definisati jasne odredbe kojima se stvaraju objekti u postupcima za provođenje carinske kontrole nad snagama. Zvanični Dokumenti sa odgovarajućim pečatom neće biti predmet carinske kontrole.

2.10. Oslobađanje od poreza i carinskih obaveza: Inostranih oružanih snaga države koja salja će moći da uvoze bez ikakve carinske naknade, opremu za svoje snage i razumnim količinama hrane, materijala i drugih dobara za isključivu upotrebu njihove naoružane snage.

Oružane snage države koja šalje će moći uvoziti i ponoviti izvoz bez carinske naknade, vozila potrebne za ostvarivanje misije na teritoriji Republike Kosovo. Vozila službe Oružane snage države koja šalje su oslobođene iz od bilo kakvih nacionalnih poreza na Kosovu u vezi sa njihovom upotrebotom. Pripadnici stranih oružanih snaga države koja šalje, civilne komponente i njihovi podređeni mogu besplatno uvoziti svoje lične stvari i nameštaj, kao i svoja lična vozila. Vozila za ličnu upotrebu ne podležu oslobođenju iz nacionalnog poreza na Kosovu vezano za njihovu upotrebu.

Kada nije moguce ukupno oslobođenje od poreza, carina, tarifa ili drugih finansijskih obaveza definisanih u zakonodavstvu Republike Kosovo, naknade ne bi trebale biti veće od onih koje se primenjuju na lokalne snage.

2.11 Zaštita životne sredine: Inostranih oružane snage/države koja šalja bi trebalo da prepoznaju i priznaju važnost zaštite životne sredine u kontekstu aktivnosti koje vrše pripadnici njihovih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo. Pripadnici stranih oružanih snaga države koja šalje moraju poštovati zakonske odredbe Republike Kosovo u zaštiti životne sredine. Nadležni organi obeju države će blisko sarađivati o svim pitanjima zaštite životne sredine, posebno u sprovođenju obuke i vežbi.

2.12. Vozačka dozvola vozila: Odgovarajuće vlasti Republike Kosova obostrana mora priznati, za potrebe pokreta u njihovim teritorijama, redovni nacionalnu vozačku dozvolu, izdata od strane državnog nadležnog organa države koja šalje u okviru svog roka važenja, u skladu sa svojim unutrasnjim zakonskim okvirom , za pripadnike Snage ili civilne komponente i njihovi podređeni.

2.13. Javno zdravlje: Strane oružane snage države koja šalje moraju poštovati zdravstveno zakonodavstvo Republike Kosovo. Pripadnici stranih oružanih snaga, civilne komponente i njihovi podređeni može zahtevati da podnese zvanični sertifikat o zdravstvenoj ispravnosti izdat od strane vlasti države koja šalje, potvrđuje da ovih lica ne pati od bilo koje zarazne bolesti. Lokalni nadležni organ unapred obaveštava nadležni organ države koja šalje takav zahtev.

U slučajevima gde se primećuje da je pripadnik stranih oružanih snaga, civilne komponente ili njihovih podređenih osoba / države koja šalje je zaražen zarazne bolesti i predstavljaju opasnost po zajednicu, nadležni organ Republike Kosova može da zahteva privremenu izolaciju ili povratak gore pomenute osobe sa teritorije Republike Kosovo.

2.14. Zahtevi za naknadu štete, zahtevi za naknadu u slučaju štete koja je naneta imovini Republike Kosova kao zemlje domaćina članova države koja šalje, tokom i van dužnosti će se rukovati u skladu sa lokalnim civilnim zakonima Republike Kosovo. Zahtevi za naknadu štete od strane trećih lica, u slučaju štete pričinjene njihovoj imovini od strane pripadnika stranih oružanih snaga ili njihovih civilnih komponenti/država koja šalje tokom vršenja službene dužnosti, biće rešeni od strane nadležnog organa Republike istovremeno

obavještavajući nadležni organ države koja šalje, koja će biti određeno posebnim odredbama novog zakona

2.15. Medicinske usluge: Republika Kosovo će obezbediti pripadnicima stranih oružanih snaga i njihovih civilnih komponenti, hitne medicinske pomoći i stomatološke pomoći na istom nivou uslova koji se pružaju osoblju njihovih snaga.

Pored toga, ovaj zakon bi regulisao pitanja vezana za ustavni poredak i javnu bezbednost, opremu, naoružanje, nadležnost, carinsku kontrolu, oslobođenja od poreza i carine; zaštita životne sredine, javno zdravlje; eventualne štete, itd..

Opcija 3: Potpisivanje Sporazuma o status snage sa svim državama članicama NATO-a i Makedonijom kao drzava odvojeno do kraja 2019. godine.

Sporazum o Statusu Snaga je najjasniji pravni okvir koji najbolje uređuje položaj oružanih snaga na teritoriji država koji reguliše najbolji i najispravnije stav oružanih snaga na teritoriji odgovarajućih država. Za iniciranje, izradu, potpisivanje i ratifikaciju takvog sporazuma koji bi regulisao status oružanih snaga sa drzava odvojeno, osim vremena i postupka od iniciranja do ratifikacije po zakonu od dve trećine (2/3) svih poslanika Skupštine Republike Kosova, istovremeno zahteva spremnost i volju druge strane da stupe u takvu proceduru Sporazuma SOFA.

Preporučena opcija

Preporučena alternativa iz preporučenog organa je Opcija 2, što znači da izradi Zakona o statusu stranih oružanih snaga Republike Kosovske teritorije, koji bi regulisao osim pravnog statusa i procedura ulaska, izlaska, privremeni boravak ili tranzit na teritoriji Republike Kosova.

POGLAVLJE 5 - REZIME OPCIJA

U zajedničkim razgovorima kao preporučeni organ pregledali smo nekoliko mogućih alternativa domaćim i međunarodnim akterima bezbednosti (NATO Advisory Laison Team -NALT), gde je izdata do zaključka da će ova nova politika biti jedina odgovarajuću opciju rešenja pravnog okvira u ovoj oblasti, stoga je preporučljiva mogućnost izrade i usvajanja Zakona o statusu stranih oružanih snaga u Republici Kosovo.

Konkretno, dok je KSB poziva stranim oružanim snagama u raznim aktivnostima na svojoj teritoriji, ovo je pokazalo potrebu za regulisanje statusa tih snaga na teritoriji Republike Kosovo.

Rezime Opcija			
Ključne karakteristike	Opcija 1	Opcija 2	Opcija 3
Ključne karakteristike opcije	Ne promena stanje – status quo	Regulisanje statusa i procedura ulaska, izlaska, privremeni boravak ili tranzit stranih vojnih snaga na teritoriji Republike Kosova kroz jednog posebnog zakona	Posebani Sporazumi SOFA sa svim državama članice NATO-a i Makedonije do kraja 2019. godine.
Segment stanovništva/sektor/oznacen regijon	Republika Kosva KSB	Republika Kosva Sektor Bezbednosti	Republika Kosva Sektor Bezbednosti
Karakteristike sprovođenja – koje odgovaran – jedno odelenje Vlade (koja), privatni sektor, građani	MKSB/KSB	Glavni odgovorni je MKSB i MUP, Carina, MIP, MZSPP, MZ MP, MI, KP, OAK i drugih relevantnih državnih institucija	Glavni odgovorni je MKSB i si dhe MIP, MUP, KP, MP, Carina, SKUPSTINA
Administracija ili implementacija programa ili usluga	MKSB/KSB	Glavni odgovorni je MKSB si dhe MUP, Carina, MIP, MZSPP, MZ MP, MI, KP, OAK i drugih relevantnih državnih institucija	Glavni odgovorni je MKSB kao i MIP MIP, MUP, KP, MP, Carina, SKUPSTINA
Zakoni, podzakonski akti, izmene i dopune postojećih zakona kao i sprovođenja i kazne	Neće biti imati izmene zakona ni podzakonskih akata	Predlozi predstavljene u opciju 2 za svaku pitanju predviđaju citav niz pravila koje se predviđaju kroz odobrenja novog zakona. Novi zakon će biti okvirnog vrsta sa horizontalnu protežu na svim državnim organima	Neće biti imati izmene zakona ni podzakonskih akata, ali će biti izvučeni zakona o potvrđivanju sporazuma SOFA sa svakom

			zemljom pojedinačno
Kampanje obrazovanje i Komunikacija		Ministarstvo za Kosovske Snage Bezbednostiće organizovati i kordinirati citav niz informisanih stola sa drugim institucijama nakon odobrenje novog Zakona	
Vremenski rokovi – kada opcija stupa na snagu	Nema promene	Planirano je da se zakon podnosi na usvajanje i razmatranje u Vladi u drugom u šestomesečnom 2018	Zakoni o ratifikaciji sporazuma SOFA sa partnerskim zemljama odvojeno će stupiti na snagu nakon ratifikacije sa 2/3 glasova u Skupštini Kosova i objavlјivanjem u Službenom Listu Republike Kosovo

POGLAVLJE 6 - ANALIZA OPCIJA

Prednosti i nedostaci Opcije 1:

Ova opcija ne pruža adekvatno pravno pokrivanje za razvoj aktivnosti sa inostranim snagama na teritoriji Kosova. Negativne posledice ove opcije biće razvoj retkih aktivnosti i ograničenih kapaciteta KBS-a sa partnerima na teritoriji Kosova. Ovo će usporiti profesionalnu nadogradnju KBS-a i takođe može uticati na mračnu stranu KSB-a u multilateralnim aktivnostima koje se odvijaju u regionu i šire. Ova opcija takođe nosi razne rizike u slučaju nesreće ili eventualnog incidenta, jer ne pruža jasnou pravnu osnovu za rješavanje problema. Ne postoji prioritet u nastavku statusa "kuo".

Prednosti i nedostaci Opcije 2:

Stvaranje nove pravne osnove u pogledu statusa i procedura ulaska, izlaska, boravaka ili privremenog tranzitu stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo, dostići ceo cilj postavljen u ovom dokumentu.

Ova opcija će uticati na intenziviranje aktivnosti na multinacionalna na teritoriji Kosova, a takođe će uticati na povećanje broja poziva za KSB za multinacionalne aktivnosti van Kosova i obrnuto. Ovo će uticati na povećanje profesionalizma KBS-a i održavanje njegove operativne efikasnosti. Takođe bi se pružila pravna osnova za saradnju sa partnerima za izgradnju kapaciteta kojih KBS nema i koji će nam trebati za realizaciju

svoje sadašnje i buduće misije. Povećanje broja multinacionalnih aktivnosti na Kosovu i prisustvo partnera će imati pozitivan uticaj na našu ekonomiju. Nema negativnih efekata. Normativno određivanje po zakonu kao druga opcija je lakše realizirano, iako nema bilateralni karakter. Međutim, ovom zakonu se reguliše status stranih oružanih snaga, koji prati civilno osoblje ovih snaga i njihovih podredjenih, koji ulaze/su pozivani u Republici Kosovo, u okviru međunarodne saradnje, kao i način njihovog tranzita na celoj teritoriji Republike Kosova.

Prednosti i nedostaci opcije 3:

Sporazum o statusu snaga, je najjasniji pravni okvir koji najbolje reguliše boravak oružanih snaga na teritoriji država. Sporazum o statusu stranih oružanih snaga u okviru bilateralnih odnosa, osim što uzima vremena, je teško realizirano, jer nivo takvih sporazuma je nivo međunarodnih sporazuma koji traži uzajamno političku volju i kvalifikovanom većinom ratifikacije u Skupštini.

Ova opcija zahteva dugo vremena i nije sigurno postizanje ciljeve i objektive navedene u Poglavlju III. Pored negativnih efekata na razvoj snage, pregovaranje i potpisivanje sporazuma sa pojedinačnim državama predstavlja skup proces.

U odnosu na opcije koje su predložene u poglavlju IV, kao predložni organ razmatramo da opcija 2, odnosno izradu nacrtu i pravne ocene je status stranih snaga na teritoriji Kosova posebnim zakonom, trenutna situacija bi bila povoljnija za postizanje ciljeva i objektive navedenih u Poglavlju III.

6.1. Analiza Troškova Opcije

Pored opciju da se nastavi "status quo", druga dva opcije imaju troškove koji moraju biti pokriveni iz budžeta Kosova. Za detalje o troškovima pogledajte:

Troškove za tri naredne godine (ukupno)	Opcija 1	Opcija 2 (preporučeno)	Opcija 3
Pokriveno postojećim budžetom	0	1,010,000 gde se uključuju administrativne troškove	Administrativni troškovi
Troškovi za koje je potrebno dodatno finansiranje iz budžeta	0		€826.000

U gornjoj tabeli vidi se da se **Opcija 1** odnosi na nastavak "statusa quo". Što se tiče pitanja koja se obrađuju u ovom konceptu, ne preduzima se nikakva aktivnost tako da resursi ne koriste. Prema tome, procenjeni trošak ove opcije je 0 (nula).

Opcija 2 predstavlja Preporučenu Opciju, koju opciju u velikoj meri pokriva se od trenutni ograniceni budžet. Finansiranje za ovu opciju nalazi se kroz mogućnost preorijentiranja postojećih resursa (mogućnosti uštede). Za ovu opciju pripremljena je Procena Uticaja Budžet gde se mogu videti detalji.

Opcija 3 predstavlja alternativnu mogucnost, ali ne i poželjnu opciju rešavanja pitanja u ovom konceptnom dokumentu. Prema ovoj opciji, potrebni su ljudski resursi i dodatni budžetski resursi kako bi se postigli bilateralni sporazumi sa svim državama članicama, sa ukupno 28 njih. Ukupan trošak procenjen za 3 godine za ovu opciju je oko 826,000 evra, što zahteva dodatna sredstva koja se uglavnom odnose na finansiranje aktivnosti za pregovaranje o sporazumima sa svakom državom.

POGLAVLJE 7 – KONSULTACIJA

Za potrebe izrade nacrta Koncept dokumenta o statusu inostranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosova imenovan je međuministarski radni tim (prema Odluci MKSB-i Br. 45/04 od 19.01.2018. godine).

7.1. Konsultacije sa stručnjacima (izvan Vlade)

Od ranim fazama razvoja ovog koncepta u njihovu izradu bili su uključeni stručnjaci (SAD, Turski i Slovenski) iz tima NALT-a u MKSB (Savetodavni i tim za vezu i NATO), koji su kroz stalno savetima i komentarima doprineli razvoju ovog koncepta dokument.

7.2. Konsultacije sa drugim ministarstvima

Konsultacije sa akterima - odgovarajuće institucije koje su pogodjene na direktni nacin

SIDA, u kojoj su pozvani i prisustvovali predstavnici iz odjeljenja koji su bili uključeni kao iz: Ministarstvo Unutrašnjih Poslova, Kancelarija Premijera, Sekretarijat za koordinaciju Vlade, Ministarstvo Pravde, Ministarstvo Financija, Carina, Policija Kosova, Ministarstvo za evropske integracije, itd.

Takođe, Ministarstvo Kosovskih Snaga Bezbednosti sproveo je preliminarne konsultacije, koje su urađene u skladu sa članom 7 Pravilnika o radu, Vlade br.09/2011.

Dana 29. marta 2018. održan je sastanak radnog tima sa predstavnicima SKQ i stručnjaci Projekta SIDA, u kojem sastanaku su uključeni i primljeni komentari.

U održanoj radionici pozvani su organizacije civilnog društva koje nisu učestvovalle.

Od procesa sastanaka i konsultacija sa uključeni i akterima preporučuje se:

- Da preporučena opcija obrađuje i tretira odvojeno pitanja koja su predviđena da budu regulisana odredbama novog zakona;
- Bez obzira na izradu NATO SOFA i PpP SOFA, ugovori iz drugih relevantnih zemalja, koji su regulisani posebnim zakonima;

- Da osim izrade sporazuma NATO SOFA i PfP SOFA , tretirati primjeri i iz drugih relevantnih zemalja, koji su takva pitanja regulisali i sa posebnim zakonima;
- Da bi se utvrdio da će proces izrade novog zakona biti zasnovan i imati orijentacionu tačku sporazuma NATO SOFA,i razmotriti razvoj politika na nivou EU, na osnovu zajedničkih Saopštenja Parlamenta i Evropskog Saveta o Akcionom Planu za Vojnu Mobilnost;
- Da se tretira obrada pitanje carinske kontrole, tako da će posebne odredbe novog zakona utvrditi ce se jasne odredbe u kojima se stvaraju olakšenja u postupcima prelaza carinske kontrole za strane oružane snage;
- Proširiti učešće državnih institucija koji će biti deo sprovođenje zakona u okviru predložene opcije;
- Da bi se odredili i vremenski rokovi kada Ministarstvo za Kosovske Snage Bezbednosti planira izradu i postupak za usvajanje predloženog nacrtu u skladu sa preporučenom opcijom

Sve gore navedene preporuke prihvaćene su i uključene u nacrt ovog dokumenta.

Rezultati konsultacija: na kraju procesa, došlo je do zajedničkog zaključka da je neophodno da se ova oblast reguliše posebnim zakonom kojim bi regulisao status stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosova, ulazne i izlazne procedure, privremeni boravak ili njihov tranzit prelazak i druga pitanja razmatrane na predložene opcije

7.3 Konsultacije sa javnošću i civilnim društвom

Isto tako koncept-dokument takođe je predmet procesa javnih konsultacija, na osnovu Pravilnika (VRK) br.05/2016 o Minimalnim Standardima za javne konsultacije procesa, putem online platforme, sa zainteresovanim stranama i javnosti

Ovaj koncept dokument je objavljen na vladinoj javnoj konsultativnoj platformi <http://consultants.rks-gov>, od 13. marta do 2. aprila 2018. godine.

Iz ovog procesa MKSB nije dobio nikakav doprinos ili komentar u vezi ovog koncepta.

POGLAVJE 8 – UPOREĐIVANJE OPCIJA

Opcija 1:

Ova opcija ne pruža adekvatno pravno pokrivanje za razvoj aktivnosti sa inostranim snagama na teritoriji Kosova. Negativne posledice ove opcije biće razvoj retkih aktivnosti i ograničenih kapaciteta KBS-a sa partnerima na teritoriji Kosova. Ovo će usporiti profesionalnu nadogradnju KBS-a i takođe može uticati na mračnu stranu KSB-a u multilateralnim aktivnostima koje se odvijaju u regionu i šire. Iz ovoga sto je napomenuto je jasno da je opcija 1 nepovoljnija u poređenju sa Opcijama 2 i 3, jer Opcije 2 i 3 nude pravno pokrivanje i favorizuju razvoj aktivnosti stranih snaga na teritoriji Kosova

Opcija 2:

Stvaranje novog pravnog osnova povezano sa statusom i procedure ulaska, izlaska, boravaka ili privremenog tranzita stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo, dostići ti u potpunosti postavljenog cilja u ovom dokumentu.

Ova opcija će uticati na intenziviranje multinacionalne aktivnosti na teritoriji Kosova, a takođe će uticati na povećanje broja poziva za KSB za multinacionalne aktivnosti van Kosova i obruto. Ovo će uticati na povećanje profesionalizma KBS-a i održavanje njegove operativne efikasnosti. Takođe bi se pružila pravna osnova za saradnju sa partnerima za izgradnju kapaciteta koje KBS nema i koji će im trebatи за realizaciju svoje sadašnje i buduće misije. Povećanje broja multinacionalnih aktivnosti na Kosovu i prisustvo partnera će imati pozitivan uticaj na našu ekonomiju. Nema negativnih efekata.

Normativno određivanje po zakonu kao druga opcija je lakše rezlizirano, iako nema bilateralni karakter. Međutim, ovom zakonu se reguliše status stranih oružanih snaga, koji civilno osoblje ovih snaga i njihovih podredjenih, koji ulaze/ koji su pozvani u Republici Kosovo, brenda kornizēs sē bashkëpunimit ndërkombëtar, , u okviru međunarodne saradnje, kao i način njihovog tranzita na celoj teritoriji Republike Kosova.

Iz ovo što je pomenuto je jasno da Opcija 2 je povoljnija nego Opcija 1 u pogledu pravnog pokrivanje, a povoljnije od opcija 3, zato što je lakše i brzo postignut , zato što posebni zakon je odobren od strane Skupštine Kosova, dok Opcija 3 zahteva volju drugih država.

Opcija 3:

Sporazum o Statusu Snaga je najjasniji pravni okvir koji najbolje uređuje boravak oružanih snaga na teritoriji odgovarajućih država. Sporazum o statusu stranih oružanih snaga u okviru bilateralnih odnosa, osim što treba vremena, to je teško realizirano, jer je nivo takvih sporazuma je nivo međunarodnih sporazuma koji zahtevaju uzajamno političku volju i većinom ratifikacije u Skupštini.

Opcija 3 je nepovoljana u poređenju sa Opcijom 2 jer zahteva mnogo vremena i nije sigurna postizanje cilja i objektiva postavljenih u Poglavlju III, zato što zahteva političku volju i uzajamnu ratifikaciju kvalifikovanom većinom u Skupštini.

Opcija 3 je povoljnija od opcije 1 jer pruža pravnu pokrivanje i daje favorizuju razvoju aktivnosti stranih snaga na teritoriji Kosova.

POGLAVLJE 9 - PREPORUKA

Radna grupa za izradu ovog koncept dokumenta, tokom njegovog rada je procenio da je opcija 2 je preporučena opcija i odgovarajuća za postizanje ciljeva i objektive koje treba postići zakonom da se izradi za status stranih oružanih snaga na teritoriji Republike Kosovo, sve dok Kosovo ne postane potpisnik NATO SOFA ili da potpiše bilateralne sporazume o statusu vojnih snaga sa svim NATO partnerima.

To bi stvorilo neophodnu pravnu osnovu za sve institucije Kosova da sarađuju sa osobljem oružanih snaga naših partnera. Ova opcija je najadekvatna i najmogućija, što bi omogućilo realizaciju ciljeva države u odnosu na jačanje vojne saradnje i svih bezbednosnih odnosa sa partnerskim zemljama.

Prilikom odobrenja ovog concept dokumenta, Ministarstvo za Kosovske Snage Bezbednosti, zajedno sa odgovarajućim nadležnim institucijama će početi pripreme za izradu novog zakona, koji će biti upućen Vladi na dalji postupak.

Preporuka Ministarstva za Kosovske Snage Bezbednosti je da Konceptni Dokument bude odobren od Vlade Republike Kosova.

POGLAVLJE 10 - KOMUNIKACIJA

Ministarstvo za Kosovske Snage Bezbednosti će biti fokusirana na pružanje informacija u vezi detalje procesa, koji će uzeti u obzir konsultacije sa stručnjacima iz relevantne oblasti i konsultacije sa relevantnim institucionalnim akterima i civilnog društva.

Zbog posebnog značaja, neophodno je da imaju adekvatnu komunikaciju sa javnošću. Ministarstvo za Kosovske Snage Bezbednosti će se komunicirati sa svim relevantnim akterima. Komunikacija će biti realizovana primjenom sveobuhvatnog pristupa svih relevantnih zainteresovanih strana putem okruglih stolova, sastanaka itd.

Prema normama i standardne administrativne procedure ministarstava i onih u vezi sa Kancelarijom Premijera, odgovarajući koncept-dokumenat biće javan i poznat široj javnosti bilo u okviru Liste godišnjih koncept-dokumenata veb stranici Kancelarije Premijera, <http://www.kryeministri-ks.net/>, ili kao jedina politika u unutrašnjem planu ministarstva. Takođe, odobreni concept-dokumenat objavljuje se na relevantnoj veb stranici čak i nakon usvajanja od strane Vlade posebnom odlukom.

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Financave
Ministrarstvo za Finansije - Ministry of Finance
Departamenti i Buxhetit-Budget Department-Budget Departament
Formulari i Vlerësimit të Ndikimit Buxhetor

Organ i propozues :	Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës																																
Titulli i Nismës së Re:	Koncept Dokumenti për Statusin e Forcave të Huaja të Armatosura në Territorin e Republikës së Kosovës																																
Dorëzuar nga:	Administrata Qendrore																																
Qëllimi i Nismës se re:	Rregullimi i vegant i statusit të procedurave të hyrje-daljeve, qëndrimit të përkohshëm dhe kalimit transit të forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikës së Kosovës.																																
Objektivat e Nismës se re:	<table border="1"> <tr> <td>Objktivi 1</td> <td colspan="4">Thellimi i bashkëpunimit dhe angazhimt në mekanizmat dhe strukturat rajonale të mbrojtjes dhe sigurisë</td> </tr> </table>				Objktivi 1	Thellimi i bashkëpunimit dhe angazhimt në mekanizmat dhe strukturat rajonale të mbrojtjes dhe sigurisë																											
Objktivi 1	Thellimi i bashkëpunimit dhe angazhimt në mekanizmat dhe strukturat rajonale të mbrojtjes dhe sigurisë																																
Treguesit e Efikasitetit të Produktivez:	<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Produkti</th> <th colspan="2">Viti 0</th> <th colspan="2">Viti 1</th> <th colspan="2">Viti 2</th> <th colspan="2">Viti 3</th> </tr> <tr> <th>Sasia</th> <th>Njësia</th> <th>Sasia</th> <th>Njësia</th> <th>Sasia</th> <th>Njësia</th> <th>Sasia</th> <th>Njësia</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					Produkti	Viti 0		Viti 1		Viti 2		Viti 3		Sasia	Njësia	Sasia	Njësia	Sasia	Njësia	Sasia	Njësia											
Produkti	Viti 0		Viti 1		Viti 2		Viti 3																										
	Sasia	Njësia	Sasia	Njësia	Sasia	Njësia	Sasia	Njësia																									
Vlerësimet e Harshme për Organin Propozues/Programin sipas KAB-it aktual	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Viti 0</th> <th>Viti 1</th> <th>Viti 2</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Paga dhë Mëditje</td> <td>2,633,589.00</td> <td>2,646,756.95</td> <td>2,659,990.73</td> </tr> <tr> <td>Mallra dhe Shërbime</td> <td>719,550.00</td> <td>719,550.00</td> <td>719,550.00</td> </tr> <tr> <td>Komunali</td> <td>20,000.00</td> <td>20,000.00</td> <td>20,000.00</td> </tr> <tr> <td>Subvencione dhe transfere</td> <td>-</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Shpenzime Kapitale</td> <td>238,200.00</td> <td>-</td> <td>-</td> </tr> <tr> <td>Gjithsej</td> <td>3,611,339.00</td> <td>3,336,306.95</td> <td>3,399,540.73</td> </tr> </tbody> </table>						Viti 0	Viti 1	Viti 2	Paga dhë Mëditje	2,633,589.00	2,646,756.95	2,659,990.73	Mallra dhe Shërbime	719,550.00	719,550.00	719,550.00	Komunali	20,000.00	20,000.00	20,000.00	Subvencione dhe transfere	-	-	-	Shpenzime Kapitale	238,200.00	-	-	Gjithsej	3,611,339.00	3,336,306.95	3,399,540.73
	Viti 0	Viti 1	Viti 2																														
Paga dhë Mëditje	2,633,589.00	2,646,756.95	2,659,990.73																														
Mallra dhe Shërbime	719,550.00	719,550.00	719,550.00																														
Komunali	20,000.00	20,000.00	20,000.00																														
Subvencione dhe transfere	-	-	-																														
Shpenzime Kapitale	238,200.00	-	-																														
Gjithsej	3,611,339.00	3,336,306.95	3,399,540.73																														

Kostoja totale	Viti 0	Viti 1	Viti 2	Viti 3
Paga dhe Mëditje	117,000.00	234,000.00	234,000.00	-
Mallra dhe Shërbime	75,000.00	150,000.00	150,000.00	-
Komunali	10,000.00	20,000.00	20,000.00	-
Subvencione dhe Transfere	-	-	-	-
Kapitale	-	-	-	-
Gjithsej	202,000.00	404,000.00	404,000.00	-

Burimet e Propozuara të Financimit

Buxhet Shtesë nga KAB i Ardhshëm	-	-	-
Numri i Punetoreve	-	-	-
Paga dhe mëditje	-	-	-
Mallra dhe Shërbime	-	-	-
Komunali	-	-	-
Subvencione dhe Transfere	-	-	-
Shpenzime Kapitale	-	-	-
Parnejet Zhvillimor (donatorët)	-	-	-
KAB Ekzistues	202,000.00	404,000.00	404,000.00
Paga dhe mëditje	117,000.00	234,000.00	234,000.00
Mallra dhe Shërbime	75,000.00	150,000.00	150,000.00
Komunali	10,000.00	20,000.00	20,000.00
Subvencione dhe Transfere	-	-	-
Shpenzime Kapitale	-	-	-
Financim nga Huamarrja	-	-	-
Tjetër (p.sh. PPP)	-	-	-
Gjithsej	202,000.00	404,000.00	404,000.00

Pjesa pa financim të paraparë

Koment shtesë për financim

Opsioni i rekomanduar i këtij kocenpt dokumenti parashev hartimin e ligjit të ri për rregullimin e statusit të forcave të huaja të Armatosura në territorin e Republikës së Kosovës nuk krijon kosto shtesë buxhetore, të gjitha aktivitetet që parashihen të bëhen me hartimin e ligjit të ri, do të mbulohen nga ndarjet buxhetore të parapara me ligjin e buxhetit për vitin 2018 si dhe vlerësimet përvitet 2019-2020.

Më:16.04.2018

Zyrtari Kryesor Financiar
Fahrije Sadiku

Nënshkrimi

Zyrtari Kryesor Administrativ
Shkelzen Syla

Nënshkrimi

Ministri/Kreu i Organizatës
Rrustem Berisha

Nënshkrimi

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government

*Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës - Ministarsvo za Kosovske Bezbednosne Snage –
Ministry for the Kosovo Security Force*

**DEKLARATA E PAJTUESHMËRISË ME RREGULLOREN E PUNËS SË QEVERISË
NR. 09/2011**

Deklaroj se Propozimi për: Shqyrtimin/Miratimin e Koncept Dokumentit për statusin e forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikës së Kosovës, ka kaluar në të gjitha fazat procedurale të parashikuara nga Rregullorja e Punës së Qeverisë (neni 7) si dhe aktet tjera ligjore dhe nënligjore dhe rekomandojmë aprovimin e këtij Koncept Dokumenti.

Propozimi është i shoqëruar nga dokumentacioni, i cili përmban të gjitha të dhënat dhe informata e nevojshme për marrjen e vendimit.

Materiali është koordinuar në mes të ministritve përgjegjëse, agjencive dhe zyrave përkatëse dhe janë kryer konsultimet.

Rrustem BERISHA

Ministër i FSK-së

Datë: 04/05/2018

Shkelzen SYLAJ
Sekretar i Përgjithshëm i MFSK

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovë
Qeveria -Vlaga-Government

Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës - Ministerstvo za Kosovske Bezbednosne Snage - Ministry for the Kosovo Security Force

IZJAVA O USKLAĐENOSTI SA PRAVILNIKOM O RADU VLADE BR. 09/2011

Izjavljujem da je Predlog za: Pregled/Odobravanje Kocept Dokumenta o statusu stranih oružanih snaga u territoriji Republike Kosova, prošao je u svim proceduralnim fazama kao što je predviđeno Poslovnikom o Radu Vlade (član 7) kao i drugim zakonskim i podzakonskim aktima, i preporučujemo odobrenje ovog Kocept Dokumenata. Predlog je propraćen dokumentacijom, koji sadrži sve potrebne podatke i informacije za donošenje odluke. Materijal je koordiniran između nadležnim ministarstvima, agencijama i kancelarijama, takođe su sprovedene konsultacije

Rrustem BERISHA

Ministar KBS-a

Datum: 04.05. 2018

Shkelzen SYLAJ
Generalni Sekretar u MKSB

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Nr.
Datë:

Në mbështetje të nenit 92 paragrafi 4. dhe 93 paragrafi (4) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, duke u bazuar në nenin 4 të Rregullores nr. 02/2011 përfushat e përgjegjësisë administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe ministive, e ndryshuar dhe plotësuar me Rregulloren (QRK) nr. 14/2017, Rregulloren (QRK) Nr. 15/2017 dhe Rregulloren (QRK) Nr. 16/2017, si dhe nenit 19 të Rregullores së Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës nr. 09/2011, Qeveria e Republikës së Kosovës, në mbledhjen e mbajtur me _____ mori:

PROPOZIM - VENDIM

1. Aprovohet Koncept Dokumenti për statusin e forcave të huaja të armatosura në territorin e Republikës së Kosovës.
2. Obligohet Ministria për Forcën e Sigurisë së Kosovës dhe institucionet tjera kompetente përzbatimin e këtij vendimi, në pajtim me Rregulloren e Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës.
4. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.

Ramush HARADINAJ

Kryeministër i Kosovës

Iu dërgohet:

- të gjitha ministrite (ministrave)
- Sekretarit të Përherëshëm të ZKM-ës
- Arkivit të Qeverisë.